አማርኛ ፪ኛ ክፍል

ምዕራፍ ስምንት የምግብ አዘገጃጀት

18 ክፍለ ጊዜ

የምዕራፉ አላማዎች

ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ መጠናቀቅ በኋላ፡-

- ከአዳመጡት ምንባብ ፅሑፍ ውስጥ ዋናውን መልዕክት ያደራጃሉ።
- ከአዳመጡት ምንባብ ለቃላት ተመሳሳይ ፍቺ ይሰጣሉ።
- ከምንባቡ ውስጥ ተራ ዓረፍተ ነገሮችን ይለያሉ።
- ተመሳሳይ ቅጥያ ያላቸውን ቃላት ይዘረዝራሉ።
- አጫጭር ታሪኮችን አቀላጥፈው ያነባሉ።

የምዕራፉ ይዘቶች

- ማዳመጥና መናገር
- የንግግር ድምፅ ግንዛቤ
- የት ምዕርተ ድምፅ ግንዛቤ
- የቃላት ጥናት
- ድምፅን የመገንዘብ ችሎታ
- ንባብ
- ፅህፈት
- ማፍለቅና መረዳት
- ድምፀት

(((ማዳመጥ

መምህር፡-

- ❖ የዕለቱን የትምህርት ዓላማ ያስተዋውቁ፡፡ ቅድመ ማዳመጥ ተግባርን ከሶስት እስከ አምስት ደቂቃ በመጠቀም ያሰሯቸው፡፡
- ❖ ምን እንደሚያነቡላቸው ተማሪዎች የሚገምቱበት ቻርት ያዘጋጁላቸው፡፡
- ❖ ተማሪዎች ለቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎች የሰጧቸውን ምላሾች በመገመቻ ቻርት ላይ እንዲያሰፍሩ ይዘሏቸው፡፡
- ❖ መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች ካሉ ጽሑፉን በወረቀት በማዘጋጀት ያቅርቡላቸው፡፡
- ❖ ለተማሪዎች ስለምን እንደሚያነቡላቸው ይግለጹላቸው፡፡ በተጨማሪም ሲያዳምጡ አዳዲስ ቃላት ሲገጥሟቸው እንዲመዘግቡ ያድርጓቸው፡፡
- ❖ እንደተማሪዎቹ ሁኔታ ምንባቡን በተመጠነ ድምፅና ፍጥነት ያንብቡላቸው፡፡
- ❖ በንባብ ጊዜ ላይ ያለውን ጥያቄ ለተማሪዎች ያቅርቡላቸው፡፡ ምላሻቸውን ይቀበሏቸው፡፡

ተጋቢኖ

ወ/ሮ መናሹ ለቅሶ ስለ ገጠማቸው በጠዋት ተነስተው ወደ ለቅሶ ሄዱ፡፡ልጃቸው ብሩክም ባለው ወጥ ቁርሱን በልቶ ወደ ትምህርት ቤት ሔደ፡፡ ከትምህርት ቤት ሲመለስ እናቱ አልመጡም፡፡ ወጥም የለም፤ ብሩክም ራበው፤ "እንዴ እናቴ ሽሮ ስትሰራ አይቼ አውቅ የለ ለምን አልሰራም?" ብሎ አሰበ፡፡

ሐሳቡንም እንደሚከተለው ተገበረው፡፡ በመጀመሪያ ቀይ እና ነጭ ሽንኩርት ልጦ ከተፈ፤ ቲማቲሙንም ቀጠቀጠ፤ ድስቱን እሳት ላይ ጥዶ ቀይ ሽንኩርቱንና ዘይቱን ጨምሮ አበሰለ፤ የተቀጠቀጠውን ቲማቲም በመጨመር ትንሽ ካበሰለ በኋላ መጠነኛ ውሃ ከለሰ፡፡ ውሃው ሲፈላ ምጥን ሽሮ ጨምሮ በሚገባ አዋሃደው፡፡ ነጭ ሽንኩርቱንም ጨምሮ በደንብ አንተከተከው፡፡ ከማውጣቱ በፊት መብሰሉን አረጋገጠና ጨው ጨምሮ አወጣው፡፡

ከዚያም እንጀራ ላይ አድርጎ ሊበላ ሲል እናቱ በጣም ደክሟቸው መጡ፡፡ እግራቸውን አጥቦ ምሳ አቀረበና አብረው በሉ፡፡ ወ/ሮ መናሸም በጣም ስለተደሰቱ ብሩክን መረቁት፡፡

ተግባር ፩

መምህር፡-

- ❖ ተማሪዎች በቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎች መሰረት ያሰፈሯቸውን ግምቶች ከአዳመጡት ምንባብ ጋር መዛመዱን እንዲገመግሙ እድል ይስጧቸው፡፡
  - ጥንድ ጥንድ በመሆን የአንዳቸውን ግምት ሌሎቹ እንዲገመግሙ ያድርጉ፡፡
  - የሰጡት ግምት ከተደመጠው ሀሳብ ጋር ለተዛመደላቸው ተማሪዎች የማበረታቻ ቃላትን በመጠቀም ያበረታቷቸው፡፡
  - ምስሉ ከተደመጠው ተግባር ጋር ያለውን ግንኙነት በተመለከተ ተማሪዎች ሀሳብ እንዲሰጡ እድል ይስጧቸው፡፡

- በተማሪ መጽሐፉ ላይ የተሰጡትን የአዳምጦ መረዳት ጥያቄዎች ያሰሯቸው።
- ተማሪዎች ከሰጡት ምላሽ በመነሳት እርማትም ይስጧቸው።
- የማዳመጥ ችሎታችን የተሻለ ለማሳደግ የተለያዩ የተቀረጹ ንግግሮችን ወይም ታሪኮችን በመርጃ መሳሪያነት በመጠቀም የመማር ማስተማር ሂደቱን ይደግፉ።

ተግባር ፪

መምህር፡-

- ተማሪዎች የምንባቡን ታሪክ በቅደም ተከተል በማደራጀት በዓረፍተ ነገር እንዲያስቀምጡ ያድርጉ።
- ተግባሩን ከመስራታቸው በፊት ሳይቸገሩ ይሰሩ ዘንድ የተለያዩ ምሳሌዎችን ይስጧቸው።
- ተግባሩን በሚሰሩበት ጊዜ እርዳታ የሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ካሉ እየተዘዋወሩ በመመልከት ያግዟቸው።
- በመጨረሻም የመሰረቷቸውን ዓረፍተ ነገሮች ትክክለኛነት (ከቋንቋ፣ ከሥርዓተ ነጥብና ከይዘት ትክክለኛነት) እንዲሁም የታሪኩን ፍሰት መጠበቃቸውን በመፈተሽ እርማት ይስጧቸው።

መጀመሪያ	ብሩክ እናቱ ለቅሶ ስለሄዱ ወጥ አልቆበት ራበው።
ከዚያ	ብሩክ ጣፋጭ ሽሮ ወጥ ሰራ።
በመቀጠል	ብሩክ ምሳውን አቅርቦ ሊበላ ሲል እናቱ መጡ።
በመጨረሻ	ብሩክ ምሳውን ከእናቱ ጋር በላ።

🗝 ቃላት

ተግባር ፩

መምህር፡-

- ✓ በተማሪ መጽሐፍ ትዕዛዝ ፩ ላይ ላሉት ቃላት ምንባቡን መሰረት በማድረግ ተመሳሳይ ፍቺ እንዲሰጡ ያድርጉ።
- ✓ የሰጡትን ምላሽ ከጓደኞቻቸው ጋር እንዲተያዩና እርስ በርስ እንዲተራረሙ ያድርጉ።
- ✓ ትክክለኛውን እርማት ይስጧቸው።

የተግባር ፩ መልስ

1. ንጋት
2. ተመግቦ
3. ተመልክቼ
4. ትንሽ
5. ውሃ ጨመረ

(ሌሎች ተዛማጅ ፍቺዎችን ሊሰጡ ይችላሉ።)

ተግባር ፪

መምህር፡-

- ✓ በተማሪ መጽሐፍ በተግባር ፪ የተዘረዘሩ ቃላት በምሳሌው መሰረት ለያይተው እንዲፅፉ ያድርጉ።
- ✓ ተግባሩን ለማቅለል ይመች ዘንድ የተለያዩ ምሳሌዎችን ይስጧቸው።
- ✓ ተማሪዎች በታዘዙት መልኩ እየሰሩ መሆናቸውን ለማረጋገጥ ተግባሩን ሲሰሩ እየተዘዋወሩ ይቃኟቸው።
- ✓ ሰርተው እንደጨረሱም የሰሩትን ሥራ ይዩላቸው። በሚከተለው መልኩ ማስተካከያ ይስጧቸው።

መልስ፡-

1. እንደ-ፃፈ
2. የ-ተቆጣ
3. ከ-መጣ
4. ስለ-መጣ
5. ለ-እናት

ተግባር ፫

መምህር፡-

- ✓ በተማሪ መጽሐፍ በተግባር ፫ የተቀመጡትን ምስሎች ከትክክለኛ መጠሪያቸው ጋር እንዲያዛምዱ ያድርጉ፡፡
- ✓ በክፍል ውስጥ አይነ ስውር ተማሪዎች ካሉ የምስሎቹን ሁኔታ በድምፅ ይንገሯቸውና ስማቸውን እንዲጠሩ ያድርጉ፡፡
- ✓ በትክክል ማዛመዳቸውን በማየት እርማት ይስጧቸው፡፡

🕮 ንባብ

የተመጣጠነ ምግብ

መምህር፡-

ተግባር ፩

- ❖ በተማሪ መጽሐፍ ላይ ያሉትን የቅድመ ንባብ ጥያቄዎች ያሰሯቸው፡፡
- ❖ ተማሪዎች ለሚሰጧቸው ምላሾች ማበረታቻ ይስጧቸው፡፡
- ❖ በተማሪዎች መጽሐፍ ላይ ያለውን የተመጣጠነ ምግብ የሚለውን ምንባብ ተማሪዎቹ እንዲያነቡ ያድርጓቸው፡፡
- ❖ በንባብ ጊዜ የሚሰሩ ጥያቄዎችን ምላሽ ይሰጡ ዘንድ ያበረታቷቸው፡፡
- ❖ ተማሪዎች የተመጣጠነ ምግብ የሚለውን ምንባብ በግል አንብበው ሲጨርሱ ከምንባቡ የተረዱትን ሐሳብ ለክፍል ጓደኞቻቸው እንዲናገሩ ያድርጉ፡፡

አንብቦ መረዳት

❖ የአንብቦ መረዳት ጥያቄዎችን በምንባቡ መሰረት እንዲሰሩ ያበረታቷቸው።

❖ ለሰጡት ምላሽም እርማት ይስጧቸው።

የተግባር ፩ መልስ

1. እውነት
2. ሐሰት
3. እውነት

🗝 ቃላት

ተግባር ፩

- ተማሪዎች በመማሪያ መፅሃፋቸው ላይ ያሉትን ቃላት በመደብ በመደብ እንዲያስቀምጡ ይደግፏቸው።
- ምሳሌ በመስጠት ተግባሩን ተረድተው እንዲሰሩ ያድርጉ።
- በሚከተለው መልኩ እርማት ይስጧቸው።

ድርጊት የሚያሳዩ	ለምግብ መጠሪያ የሚሆኑ	መጠንን የሚገልፁ
1. ሰራች	1. ተጋቢኖ	1. ረጅም
2. ጠጣ	2. ዳቦ	2. ቀጭን
3. ጎረሰች	3. እንጀራ	3. አጭር
4. በላ	4. ወጥ	4. ወፍራም

ተግባር ፪

መምህር፡-

- በተማሪ መፅሃፍ ውስጥ ተግባር ፪ ላይ የቀረቡት ቃላት የምግብ አዘገጃጀት ጋር በተዘዋዋሪ ዝምድና ያላቸው ቃላት ናቸው፤ቃላቱን ከተስማሚ ቃላት ጋር እንዲያጣምሩ ያድርጉ፡፡
- ሌሎች ተጨማሪ ተግባርም ይስጧቸው፡፡
- ለሰጡት ምላሽም እርማት ይስጧቸው፡፡

የተግባር ፪ መልስ

1. ሀ	3. ለ	5. ሀ
2. ለ	4. ለ	6. ሀ

ተግባር ፫

መምህር፡-

- በተማሪ መፅሃፍ ውስጥ ተግባር ፫ ላይ የቀረቡትን ድርጊት አምልካች ምስሎችን ከቃላቱ ጋር እንዲያዛምዱ ያድርጉ፡፡
- ሌሎች ድርጊት አመልካች ምስሎችን በማሳየት እንዲመልሱ ያድርጉ፡፡
- ለሰጡት ምላሽም እርማት ይስጧቸው፡፡

➢ ጽሕፈት

ተግባር ፩

መምህር፡-

- ➢ የተመጣጠነ ምግብ ከሚለው ምንባብ ውስጥ ቢያንስ ሶስት ዓረፍተ ነገሮችን እንዲመሰርቱ ይገዟቸው።
- ➢ ልዩ ድጋፍ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ተግባሩን እንደሚመቻቸው አድርገው እንዲሰሩት ይደግፏቸው።
- ➢ ለሰጡት ምላሽም እርማት ይስጧቸው።

ተግባር ፪

መምህር፡-

- ➢ በመማሪያ መፅሃፉ ውስጥ ልዩ ልዩ ቃላት ቀርበዋል፤ቃላቱን መሰረት በማድረግ ተማሪዎቹ ዓረፍተ ነገሮችን እንዲሰሩ ያድረጉ።
- ➢ ተማሪዎች የሰሯቸውን ዓረፍተ ነገሮች እርስበርስ እየተለዋወጡ እንዲተራረሙ ያግዟቸው።
- ➢ ልዩ ድጋፍ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ተግባሩን እንደሚመቻቸው አድርገው እንዲሰሩት ይደግፏቸው።
- ➢ ሌሎች ቃላትን በመስጠት ዓረፍተ ነገሮችን እየመሰረቱ እንዲለማመዱ ያድርጉ። እርማትም ይስጧቸው።

ተግባር ፫

መምህር፡-

- የሚከተለውን አጭር የበዓል ታሪክ በተመጠነ ድምፅና ፍጥነት ለተማሪዎቹ ያንብቡላቸው።
- በመቀጠል በተማሪዎች መፅሃፍ ትዕዛዝ ፫ ላይ በተቀመጠው አካሔድ መሰረት ራሳቸው ታሪክ እንዲፅፉ ይደግፏቸው።
- ተማሪዎች ሲፅፉ እየተዘዋወሩ ይቃኟቸው፤ ማስተካከያ ስጧቸው፡

አረፋ

ልክ የዛረ ሁለት ዓመት በአረፋ በዓል እለት ጓደኛዬ ሁሴን ቤት ነበርኩ። የተለያዩ ምግቦች ተሰርተው በሚያምር ሁኔታ ተደርድረዋል። ሁሴንና በተሰቡ መስጊድ ደርርሰው እስኪመጡ ድረስ ቤት እንድሆን ነግረውኝ ሔዱ፤ ሰግደውም ተመለሱ። በቴምር አፍጥረው የተደረደረውን ምግብ መመገብ ጀመርን። ከዚያም በግ በማረድ ሶስት ቦታ ተመደበ፤ አንደኛውን ለራሳቸው፤ አንዱን ለምስኪኖች፤ ሌላኛውን ደግሞ ለቤተሰብ ግብጥ በማድረግ ከፋፈሉት። የራሳቸውን በጋራ ጠባብሰው ከበሉ በኋላ ለምስኪኖች ሊሰጡ ሔዱ። ለእኔም ያዘጋጁልኝን ምግብ እየተመገብኩ ህብረትና ፍቅራቸውን ከልቤ አደነቅሁ። በመጨረሻ ለቤተሰብ ግብጥ ያዘጋጁትን ምግብ ወዳጅ ዘመዶቻቸውን ጠርተው ቡና በማፍላት በጋራ በዓሉት አከበሩ። ይህ ተግባራቸው እጅግ ደስ የሚልና አስተማሪ በመሆኑ ሁሌም በየአመቱ አረፋ ሲመጣ ጓደኛዬ ሁሴንን አስታውሰዋለው።

የምዕራፉ ማጠቃለያ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ “ተጋቢኖ” የሚለውን ምንባብ ተማሪዎቹ እንዲያዳምጡ ተደርገዋል። “የምግብ አዘገጃጀት” የሚለውን ምንባብ እንዲያነቡ፤የአንብቦ መረዳት፤ የቃላት፤ የፅሀፈት...ተግባራት እንዲካተቱ ተደርጓል።

ከላይ በተጠቀሱት ተግባራት ተማሪዎች በዋናነት የማዳመጥ፣ የመናገር፣ የማንበብና የመጻፍ ክህሎታቸው እንዲዳብር ይፈለጋል። ይህንንም ለመመዘን በተማሪው መጽሐፍ የማጠቃለያ መልመጃዎች ቀርበዋል። እነዚህን ትግበራዎች ተማሪዎች እንዲተገብሩ በማድረግ የተማሪዎችን ክህሎት ይፈትሹ። ወደኋላ የቀሩ ተማሪዎች ካሉ በተለያዩ ተግባራት እንዲያዳብሩ እገዛ ያድርጉላቸው::

የማጠቃለያ ተግባራት

ተግባር ፩

መምህር፡-

- ተማሪዎች ምሳሌውን መሰረት በማድረግ ለቀረቡላቸው ቃላት ትክክለኛ ተጣማሪ የሚሆኑ ቃላትን በመፈለግ እንዲያጣምሩ ያድርጉ።
- በሚከተለው መልኩ እርማት ይስጧቸው።

መልስ፡-

1. ፀጉር ሰሪ
2. ዶሮ አርቢ
3. መዝሙር ዘማሪ
4. ቀለም ቀቢ
5. ዜና አንባቢ

ተግባር ፪

መምህር፡-

በሰንጠረዡ ውስጥ የተለያዩ ፊደላት ቀርበዋል፤ ፊደሎችን ወደላይ፣ ወደታች፣ ወደጎን እንዲሁም አግድም በማገናኘት ቃላትን እንዲመሰርቱ ያድርጉ፡፡

- በሚከተለው መልኩ እርማት ይስጧቸው፡፡

መ	ጋ	ዝ	ቅ	ጂ
ጥ	ዘ	ን	ባ	እ
ረ	ሃ	ብ	ት	ህ
ጊ	ታ	ር	ጉ	ል
ያ	ቤ	ተ	ሰ	ጠ

ሊመሰረቱ የሚችሉ ቃላት በከፊል

1. መጥረጊያ	6. እህል	11. ሰጠ
2. መጋዝ	7. ተርብ	12. ንብ
3. ዝንብ	8. ጊታር	13. ትጉ
4. ቅባት	9. ብር	14. ሃብት
5. ቅጅ	10. ረሃብ	15. ጋዝ

(ሌሎች ቃላትም ሊመሰረቱ ይችላሉ)

አማርኛ ፪ኛ ክፍል

ምዕራፍ ዘጠኝ ዲጅታል ቁስ

18 ክፍለ ጊዜ

የምዕራፉ አላማዎች

ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ መጠናቀቅ በኋላ፡-

- ከአዳመጡት የምንባብ ጽሑፍ ውስጥ ዋናውን መልዕክት ያደራጃሉ።
- ከአዳመጡት ምንባብ ውስጥ ለወጡ ቃላት ተመሳሳይ ፍቺ ይሰጣሉ።
- ለቃላት ዐውዳዊ ፍቺ ይሰጣሉ።
- ቃላትን ከቅጥያዎች ጋር ያነባሉ።
- ዓረፍተ ነገር በትክክል ይጽፋሉ።

የምዕራፉ ይዘቶች

- ማዳመጥና መናገር
- የንግግር ድምፅ ግንዛቤ
- የትምዕርተ ድምፅ ግንዛቤ
- የቃላት ጥናት
- ማፍለቅና መረዳት
- ድምፅን የመገንዘብ ችሎታ
- ንባብ
- ፅህፈት
- ማፍለቅና መረዳት
- ድምፀት

(((ማዳመጥ

መምህር፡-

- የዕለቱን የትምህርት ዓላማ ያስተዋውቁ፡፡ ቅድመ ማዳመጥ ተግባርን ከሶስት እስከ አምስት ደቂቃ በመጠቀም ያሰሯቸው፡፡
- ምን እንደሚያነቡላቸው ተማሪዎች የሚገምቱበት ቻርት ያዘጋጁላቸው፡፡
- ተማሪዎች ለቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎች የሰጧቸውን ምላሾች በመገመቻ ቻርት ላይ እንዲያሰፍሩ ይዘሏቸው፡፡
- መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች ካሉ ጽሑፉን በወረቀት በማዘጋጀት ያቅርቡላቸው፡፡
- ለተማሪዎች ስለምን እንደሚያነቡላቸው ይግለጹላቸው፡፡
- እንደተማሪዎቹ ሁኔታ ምንባቡን በተመጠነ ድምፅና ፍጥነት ያንብቡላቸው፡፡
- በንባብ ጊዜ ላይ ያለውን ጥያቄ ለተማሪዎች ያቅርቡላቸው፡፡ ምላሻቸውን ይቀበሏቸው፡፡

መረጃ ማግኛ ቁሶች

መረጃ ለሰው ልጅ አስፈላጊ ከሆኑ ነገሮች ውስጥ አንዱ ነው፡፡ በመረጃ አማካኝነት ዓለምን ማስተሳሰርና ህይወትን ቀላል ማድረግ ይቻላል፡፡ የሰው ልጆች መረጃን በተለያዩ መንገዶች ያገኛል፡፡ ከእነዚህም ውስጥ በድምጽ፣ በጽሑፍ፣ በድምጽና በምስል (በቪዲዮ) በመሳሰሉት መረጃ ሊያገኝ ይችላል፡፡ በድምጽ የምናገኘው መረጃ በስልክ፣ በሬዲዮና በመሳሰሉት ይቅርባል፡፡ በጽሑፍ ደግሞ በጋዜጣ፣ በደብዳቤ ... ሊቀርብ ሲችል በድምጽና በምስል የሚቀርቡት በቴሌቪዥን፣ በላፕቶፕ በስልክና በመሳሰሉት እናገኛለን፡፡ መረጃ የምናገኝባቸው ቁሶች በድሮና በአሁኑ ዘመን የተለያዩ ናቸው፡፡

ተማሪዎች በድሮ ዘመን መረጃ እናገኝባቸው የነበሩ ቁሶች አነማን ናቸው? በአሁን ዘመንስ?

በድሮ ዘመን የመረጃ ልውውጥ የሚካሄደው በጋዜጣ፣ በደብዳቤና በመሳሰሉት ነበር። በተጠቀሱት ቁሶች መረጃ ለማግኘት በተፈለገው ጊዜ ፈጥኖ ላይገኝ ይችላል። ሁሉም ቦታዎች ለማዳረስም ያዳግታል። አሁን ባለንበት ዘመን ይህ ችግር ተፈቷል። በኢሜል፣ በቴሌ ግራም፣ በፌስ ቡክ፣ በቲዩተር ወዘተ አማካኝነት ዓለም ላይ እየሆነ ያለውን ነገር በሴኮንዶች እናገኛለን። ከላይ የተጠቀሱትን መረጃዎች ለማግኘት የምንጠቀምባቸው ዲጂታል ቁሶች እንደ ቴሌቪዥን፣ ራዲዮ፣ ስልክ፣ ታብሌት፣ ላፕቶፕ፣ የመሳሰሉት ናቸው። እነዚህ ቁሶች ህይወትን በማቅለል ረገድ ትልቅ ድርሻ ቢኖራቸውም በአግባቡ ካልተጠቀምንባቸው ጉዳታቸው ብዙ ነው።

ተግባር ፩

መምህር፡-

- ተማሪዎች በቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎች መሰረት ያሰፈሯቸውን ግምቶች ከአዳመጡት ምንባብ ጋር መዛመዱን እንዲገመግሙ እድል ይስጧቸው።

- ጥንድ ጥንድ በመሆን የአንዳቸውን ግምት ሌሎቹ እንዲገመግሙ ያድርጉ።
- የሰጡት ግምት ከተደመጠው ሀሳብ ጋር ለተዛመደላቸው ተማሪዎች የማበረታቻ ቃላትን በመጠቀም ያበረታቷቸው።
- ምስሉ ከተደመጠው ተግባር ጋር ያለውን ግንኙነት በተመለከተ ተማሪዎች ሀሳብ እንዲሰጡ እድል ይስጧቸው።

- ❖ በተማሪ መጽሐፉ ላይ የተሰጡትን የአዳምጦ መረዳት ጥያቄዎች ያሰሯቸው።
- ❖ ተማሪዎች ከሰጡት ምላሽ በመነሳት እርማትም ይስጧቸው።
- ❖ የማዳመጥ ችሎታቸውን የተሻለ ለማሳደግ የተለያዩ የተቀረጹ ንግግሮችን ወይም ታሪኮችን በመርጃ መሳሪያነት በመጠቀም የመማር ማስተማር ሂደቱን ይደግፉ።

ተግባር ፪

መምህር፡-

- ❖ የመረጃ ማግኛ ቁሶችን ጥቅምና ጉዳት በተመለከተ ቡድን መስርተው እንዲወያዩ ያመቻቹላቸው።
  - ከአራት እስከ ስድስት አባላት ያለው ቡድን እንዲመሰርቱ ያድርጉ።
  - የቡድኑ መሪና ጸሐፊ እንዲመርጡ ያግዟቸው።
  - የቡድን መሪውንና ጸሐፊውን ድርሻ ይንገሯቸው። (የቡድኑ መሪ የአወያይነት ሚና እንዲጫወትና በመጨረሻም የሚያቀርብ እንደሆነ፤ ጸሐፊው ደግሞ በውይይቱ የተነሱ ሀሳቦችን በአጭር በአጭር እንዲይዝ ይንገሯቸው።)
  - የሚወያዩበት ርዕሰ ጉዳይ ግልጽ እንዲሆንላቸው መነሻ ሀሳብና ምሳሌ ይስጧቸው።
  - ከዚያም በየቡድናቸው እንዲወያዩ ያድርጉ።
  - የውይይቱን ሂደት እየተዘዋወሩ በመቃኘት የቡድኖችን እንቅስቃሴ ይገምግሙ።
  - ደከም ያለ ተሳትፎ ያለው ቡድን ካለ እገዛ ያድርጉላቸው።

- ከዚያም በቡድን መሪያቸው አማካኝነት ሁሉም ቡድኖች ሀሳቦቻቸውን ለክፍል ጓደኞቻቸው እንዲያቀርቡ ያመቻቹላቸው።

❖ የየቡድኖቹ ሀሳብ ከቀረበ በኋላ ከሰጡት ሀሳብ በመነሳት ግብረ መልስ ይስጧቸው።

❖ ተግባሩን ሲያሰሩ የአካቶ ትምህርትን የተማሪዎቹን ሁኔታ ባማከለ መልኩ ይተግብሩ።

❖ እርዳታ የሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ለማካተትና ፈጣኖችንም ለማገዝ ተጨማሪ ተግባር ይስጧቸው። ተግባሩ ሬዲዮ ወይም ቴሌቪዥን በማዳመጥ ያዳመጡትን ሀሳብ እንዲናገሩ ማድረግ ሊሆን ይችላል። (እንደተማሪዎቹና መማሪያ ክፍሎች ሁኔታ ቤታቸው እንዲሰሩ የሚሰጧቸውን ተግባር እንዳመችነቱ ያዘጋጁ።)

🗝 ቃላት

ተግባር ፩

መምህር፡-

❖ ተማሪዎች ከማዳመጥ ምንባቡ የወጡ ቃላትን ጥንድ ጥንድ በመሆን ፍቺ እንዲሰጡ ያድርጉ።

❖ የቃላቱን ዐውድ በደንብ እንዲረዱት እንዳስፈላጊነቱ ቃላቱ ያሉበትን ዓረፍተ ነገሮች ለተማሪዎች ቢያነቡላቸው ጥሩ ነው።

❖ ተግባሩን ከመስራታቸው በፊት ሳይቸገሩ ይሰሩ ዘንድ የተለያዩ ምሳሌዎችን ይስጧቸው።

❖ በመጨረሻም የሰጡትን ምላሽ ትክክለኛነት በመመልከት እርማት ይስጧቸው።

❖ ሌሎች ተጨማሪ ቃላትንም በመስጠት ተመሳሳይና ተቃራኒ ፍቺ እንዲሰጡ የቤት ሥራ ይስጧቸው።

ተግባር ፪

መምህር፡-

- በተማሪ መጽሐፍ ትዕዛዝ ፪ ላይ በምስል የቀረቡትን ዲጂታል ቁሶች ከስያሜዎቻቸው ጋር እንዲያዛምዱ ይዘሏቸው፡፡
- ተግባሩን በታዘዙት መሰረት እየሰሩ መሆናቸውን እየዞሩ ይከታተሉ፡፡
- በተጨማሪም ተግባሩን የበለጠ እንዲያዳብሩት ስዕሎችን፣ ፍላሽ ካርዶችን፣ ባለቀለም ወረቀቶች፣ ቅርፃ ቅርፆችን፣ ካርቱኖችን፣... ይጠቀሙ፡፡

🕮 ንባብ

የጊዜ ብክነት

መምህር፡-

ተግባር ፩

- በተማሪ መጽሐፍ ላይ ያሉትን የቅድመ ንባብ ጥያቄዎች ያሰሯቸው፡፡
- ተማሪዎች ለሚሰጧቸው ምላሾች ማበረታቻ ይስጧቸው፡፡
- በተማሪ መጽሐፍ ላይ ያለውን “የጊዜ ብክነት” የሚለውን ምንባብ ተማሪዎቹ እንዲያነቡ ያድርጓቸው፡፡
- በንባብ ጊዜ የሚሰሩ ጥያቄዎችን ምላሽ ይሰጡ ዘንድ ያበረታቷቸው፡፡
- የአንብቦ መረዳት ጥያቄዎችን በምንባቡ መሰረት እንዲሰሩ ያበረታቷቸው፡፡
- ለሰጡት ምላሽም እርማት ይስጧቸው፡፡

ተግባር ፪

- ተማሪዎች ሶስት ወይም አራት አባላት ያሉት ቡድን እንዲመሰርቱ ያድርጉ፡፡
- የቡድን አወያያ (መሪ) እዲመርጡ ያድርጉ፡፡
- የቡድን አባላቱ የምንባቡን መልዕክት በተመለከተ ውይይት እንዲያደርጉ ያመቻቹ፡፡
- የምንባቡን ዋና ሀሳብ በሶስት ዓረፍተ ነገሮች ጠቅለል አድርገው እንዲጽፉ ያድርጉ፡፡
- ሁሉም ቡድኖች በታዘዙት መልኩ መስራታቸውን ለማረጋገጥ ቅኝት ያድርጉ፡፡
- ከዚያም ከቡድን አባላቱ መካከል አንድ ተማሪ በጽሁፍ ያዘጋጁትን የቡድኑን ሀሳብ ለክፍል ጓደኞቹ እንዲያቀርብ ያድርጉ፡፡
- ሁሉም ቡድኖች ሀሳቦቻቸውን ለክፍል ጓደኞቻቸው ከገለጹ በኋላ እርስዎ ጠቅለል ያለ ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡

ቃላት

ተግባር ፩

መምህር፡-

- በተማሪ መማሪያ መጽሐፍ ትዕዛዝ ፩ ላይ ያለውን የማዛመድ ተግባር የክፍል ሥራ ይስጧቸው፡፡
- የማዛመድ ተግባሩን ከሰሩን በኋላ የብጤ እርማት እንዲያካሂዱ ያመቻቹላቸው፡፡
- ለሰጧቸው የክፍል ሥራ እርማት ይስጧቸው፡፡

የተግባሩ ፩ መልስ

1. ሐ
2. ሀ
3. ለ
4. ሠ
5. መ

ተግባር ፪

መምህር፡-

- በተማሪ መጽሐፍ ውስጥ ተግባር ፩ ላይ የቀረቡት ቃላት "የጊዜ ብክነት" ከሚለው ምንባብ የወጡ ስለሆኑ በምንባብ ውስጥ ባላቸው ዐውድ ተማሪዎች እንዲፈቷቸው ምሳሌ በመስጠት ያሳዩዋቸው።
- ተማሪዎች ምንባቡን መሰረት አድርገው ቃላቱን እየፈቱ መሆናቸውን ይከታተሉ።
- ለሰጡት ምላሽም እርማት ይስጧቸው።

መነጠልና ማጣመር

ተግባር ፩

መምህር፡-

- ✓ በቃል መጀመሪያ ላይ ሊመጡ ስለሚችሉ ቅጥያዎች በልጆቹ ደረጃ መጥነው ያስረዷቸው። የማብራሪያ ዓላማ ስለቅጥያዎቹ አይነትና አገልግሎት ማሳወቅ ሳይሆን መነጠል እንዲችሉ ለማድረግ ነው።
- ✓ ማብራሪያው ለተማሪዎቹ ግልጽ ይሆን ዘንድ በተለያዩ አስረጅዎች ይደገፍ።

- ✓ በተማሪ መጽሐፍ ላይ “ስነ-፣ ልበ- እና ቤተ-” በሚሉ ቅድመ ቅጥያዎች ከተዘረዘሩ ቃላት ጋር ተስማሚያቸውን በመምረጥ አጣምረው እንዲጽፉና እንዲያነቡ ያድርጓቸው።
- ✓ ተግባሩን በሚገባ ይሰሩት ዘንድ ስለ አሰራሩ ማብራሪያ እና በቂ ምሳሌ ይስጧቸው።
- ✓ ተግባሩን በሚገባ እንዲሰሩት በቂ ምሳሌዎችን ይስጧቸው።
- ✓ ተማሪዎች የሰሩትን ተግባር በማየት ለተሳሳቱት እርማት፤ በትክክል ለሰሩት የማበረታቻ ቃላትን ተጠቅመው ያበረታቷቸው።
- ✓ ትምህርቱን ለማበልጸግ በመርጃ መሳሪያነት ስዕል፣ የቃላት ካርድ፣ ባለቀለም ወረቀት፣ ካርቶን፣ ጥቁር ሰሌዳ ... እንደ አስፈላጊነቱና እንደመማሪያ ክፍሉ አመችነት በመምረጥ ይጠቀሙ።
- ✓ ተግባሩን በትክክል መሥራታቸውን ለመመዘን ተጨማሪ የቤት ስራ ይስጧቸው።

ተግባር ፪

መምህር፡-

- ✓ በመማሪያ መጽሐፉ ውስጥ ለማጣመር ተግባር የቀረቡ ቃላትን አጣምረው እንዲጽፉና እዲያነቡ ያድርጉ።
- ✓ አጣምረው የጻፏቸውን ለማንበብ ሁለት ሁለት ተማሪዎችን በየተራ እያስነሱ አንደኛው ተማሪ ከመማሪያ መጽሐፉ ተነጣጥለው የተጻፉትን ሲያነብ ሌላኛው ተማሪ ደግሞ ተጣምረው የተጻፉ ቃላትን እንዲያነብ ያድርጉ።
- ✓ ነጣጥለውና አጣምረው ሲያነቡ የሚኖሩ ስህተቶችን በመመልከት ቃላዊ ግብረ መልስ ይስጧቸው።

- ✓ ተግባሩን በሚገባ ላልተገበሩ ተማሪዎች ተጨማሪ ተግባር ይስጧቸው። ለፈጣን ተማሪዎች ደግሞ የመጀመሪያና የመጨረሻ ቅጥያ ያላቸውን ቃላት በመስጠት እንዲነጣጥሉና እንዲያጣምሩ ያግዟቸው።

አቀላጥፎ ማንበብ

መምህር፡-

- ➢ ተማሪዎች "የጊዜ ብክነት"የሚለውን ምንባብ በግላቸው እንዲያነቡ ያድርጉ።
  - ➢ ተማሪዎች ምንባቡን ከማንበባቸው በፊት እንዴት ማንበብ እንዳለባቸው ለማሳየት የተመረጠውን ምንባብ አንድ ጊዜ በጥሩ የአነባበብ ስልት ያንብቡላቸው።
  - ➢ ከዚያም በአንቀጽ እየተከፋፈሉ እንዲያነቡ ያድርጉ።
  - ➢ የመከታተያ ቅጽ በሌሌዳ ላይ ወይም በቻርት አዘጋጅተው በሚታይ ቦታ ያድርጉላቸው።
  - ➢ የመከታተያ ቅጹን መሰረት አድርገው እርስ በርስ ደቂቃ በመያዝ የንባብ ፍጥነትንና በአቀላጥፎ ማንበብ ወቅት የሚጠበቁ ብቃቶችን እንዲተገብሩ ያድርጓቸው።
  - ➢ ተግባሩን በመከታተያና በመገምገሚያው ቅጽ መሰረት በመከታተል ግብረመልስ ይስጡ።

ተግባር ፪

መምህር፡-

- ✓ በአቀላጥፎ ማንበብ ስር በትዕዛዝ ፪ ያለውን ተግባር ለተማሪዎቹ ያሰሯቸው።
  - አራት ነጥብ፣ የጥያቄ ምልክትና ቃለ አጋኖ በዓረፍተ ነገር ውስጥ ምን አይነት ድምጸት ሊኖራቸው እንደሚችል ለተማሪዎች ይከልሱላቸው።

- ሀሳቡ የበለጠ የተብራራ ይሆን ዘንድ የተለያዩ አስረጂዎችን በመጠቀም ያስረዷቸው።
- ከዚያም በሰጧቸው ምሳሌ መሰረት በተግባር ሁለት የቀረቡትን ዓረፍተ ነገሮች አቀላጥፈው እንዲያነቡ ያድርገንቸው።

✓ ዓረፍተ ነገሮቹን የተለያዩ ተማሪዎች እንዲያነቡ ያድርጉ።

✓ እጅ የማያወጡ (ለማንበብ ፍቃደኛ ያልሆኑ) ተማሪዎች ካሉም እነሱም እንዲሳተፉ ያበረታቷቸው።

✓ የአነባበባቸውን ትክክለኛነት አስመልክቶ እርማት ይስጧቸው።

✓ የተማሪዎችን የአቀላጥፎ ማንበብ ሁኔታ እየገመገሙ የተሻለ የማንበብ ለውጥ ያመጡ ተማሪዎችን ያበረታቷቸው።

ጽሕፈት

የቃል ጽሕፈት

መምህር፡-

✓ የሚከተሉትን ዓረፍተ ነገሮች እያነበቡላቸው በደብተራቸው እንዲፅፉ ያድርጓቸው።

1. ዓለም አንድ መንደር ሆናለች።
2. ዲጂታል ቁሶች ህይወትን ያቀላሉ።
3. ህጻናት ለመምህራቸውና ለወላጆቻቸው መታዘዝ አለባቸው።

✓ መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች ካሉ በወረቀት ፅፈው ይስጧቸው።

✓ በትክክል መጻፋቸውን እየዞሩ ይከታተሏቸው፤ ግብረ መልስም ይስጧቸው።

የመጽሔት ምላሽ

መምህር፡-

- በየዕለቱ በክፍል ውስጥ ከሚያከናውኑት ተግባር ሁለቱን አንዲመዘግቡ ያድርጉ፡፡
- ተማሪዎች ባለፈው ክፍለ ጊዜ ከተማሩት ትምህርት ውስጥ ሁለቱን ተግባር በአራት አጫጭር ዓረፍተ ነገሮች እንዲጽፉ ያበረታቷቸው፡፡
- ዓረፍተ ነገሮችን ሲጽፉ ሥርዓተ ነጥቦችን በአግባቡ እንዲጽፉ ያበረታቷቸው፡፡
- የጻፏቸውን ዓረፍተ ነገሮች ከሥርዓተ ነጥቦች አጠቃቀም፣ ከዓረፍተ ነገር አወቃቀር እና ከፊደል አጻጻፍ ትክክለኛነት አንጻር በመገምገም እርማት ይስጧቸው፡፡

የምዕራፉ ማጠቃለያ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ “መረጃ ማግኛ ምንባብ” የሚለውን ምንባብ ተማሪዎቹ እንዲያዳምጡ ተደርገዋል፡፡ “የጊዜ ብክነት” የሚለውን ምንባብ እንዲያነቡ፤ የአንብቦ መረዳት፤ የቃላት፤የማጣመርና የመነጠል፤ የጽሕፈት...ተግባራት እንዲካተቱ ተደርጓል፡፡

ከላይ በተጠቀሱት ተግባራት ተማሪዎች በዋናነት የማዳመጥ፣ የመናገር፣ የማንበብና የመጻፍ ክህሎታቸው እንዲዳብር ይፈለጋል፡፡ ይህንንም ለመመዘን በተማሪው መጽሐፍ የማጠቃለያ መልመጃዎች ቀርበዋል፡፡ እነዚህን ትግበራዎች ተማሪዎች እንዲተገብሩ በማድረግ የተማሪዎችን ክህሎት ይፈትሹ፡፡ ወደኋላ የቀሩ ተማሪዎች ካሉ በተለያዩ ተግባራት እንዲያዳብሩ እገዛ ያድርጉላቸው፡፡

አማርኛ ፪ኛ ክፍል

ምዕራፍ አስር የዱር እንስሳት

18 ክፍለ ጊዜ

የምዕራፉ አላማዎች

ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ መጠናቀቅ በኋላ፦

- ከአዳመጡት ምንባብ ዋናውን መልዕክት በፅሑፍ ዘገባ ያቀርባሉ።
- የምንባቡን ሐሳብ ከተጨባጭ ህይወታቸው ጋር ያዛምዳሉ።
- ቃለአጋኖን እና የጥያቄ ምልክትን ይጠቀማሉ።
- አቀላጥፈው ያነባሉ።
- ለደረጃው የሚመጥን ዓረፍተ ነገር ይመሰርታሉ።

የምዕራፉ ይዘቶች

- ማዳመጥና መናገር
- የንግግር ድምፅ ግንዛቤ
- የትምዕርተ ድምፅ ግንዛቤ
- የቃላት ጥናት
- ድምፅን የመገንዘብ ችሎታ
- ንባብ
- ፅህፈት
- ማፍለቅና መረዳት
- ድምፀት

(((ማዳመጥ

መምህር፡-

- የዕለቱን የትምህርት ዓላማ ያስተዋውቁ፡፡ ቅድመ ማዳመጥ ተግባርን ከሶስት እስከ አምስት ደቂቃ በመጠቀም ያሰሯቸው፡፡
- ምን እንደሚያነቡላቸው ተማሪዎች የሚገምቱበት ቻርት ያዘጋጁላቸው፡፡
- ተማሪዎች ለቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎች የሰጧቸውን ምላሾች በመገመቻ ቻርት ላይ እንዲያሰፍሩ ይዘሏቸው፡፡
- መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች ካሉ ጽሑፉን በወረቀት በማዘጋጀት ያቅርቡላቸው፡፡
- ለተማሪዎች ስለምን እንደሚያነቡላቸው ይግለጹላቸው፤ በተጨማሪም ሲያዳምጡ አዳዲስ ቃላት ሲገጥሟቸው እንዲመዘግቡ ያድርጓቸው፡፡
- እንደተማሪዎቹ ሁኔታ ምንባቡን በተመጠነ ድምፅና ፍጥነት ያንብቡላቸው፡፡
- በንባብ ጊዜ ላይ ያለውን ጥያቄ ለተማሪዎች ያቅርቡላቸው፤ ምላሻቸውን ይቀበሏቸው፡፡

ብልኋ ዝንጀሮ

ዘምዘምና ናትናኤል ቅጠል ለመልቀም ወደ ጫካ ሔዱ፡፡ቅጠል እየለቀሙ እያለ አንዲት ትንሽ ዝንጀሮ ወድቃ አዩ፡፡ ሲያነሷትም እግሯ መሰበሩን ተረዱ፡፡በጣም ስላሳዘነቻቸው ወደ ቤታቸው ይዘዋት ሔዱ፡፡

እግሯንም በሸንበቆና በጨርቅ አሰሩላት፡፡ የትንሿ ዝንጆሮ እናት ለልጇ ምግብ ይዛ መጣች፡፡ ልጇ ግን በቦታው የለችም፡፡ ፍለጋ ስትወጣ የእነዘምዘምን ኮቴ ሰማች፡፡ እነሱ እንደወሰዱባት ገመተች፡፡

በጣም ስለተናደደች ወደመንደሩ ገብታ አንድ ህፃን ልጅ ይዛ መሮጥ ጀመረች፡፡ የሰፈሩ ሰዎች ህፃኑን ይዛ ስትሔድ ስላዩዋት ተከተሉዋት፤ ሊደርሱባት ግን አልቻሉም፡፡ ልጁን ይዛ ትልቅ ዛፍ ላይ ወጥታ ቁጭ አለች፡፡ ሰዎቹም ዛፍ ላይ ለመውጣት ቢሞክሩም አቃታቸው፡፡ እሷም ዛፍ ላይ ቁጭ ብላ አልወርድም አለች፡፡

ዘምዘምና ናትናኤል ወደቤት ሔደው ለትንሿ ዝንጆሮ ወተት ሰጧት፡፡ ከዚያም ዞር ዞር ብለው ወላጆቻቸውን ቢፈልጓቸው አጧቸው፡፡ በመደናገጥ ወደ ጎረቤት ሔዱ ግን በአካባቢው ማንም ሰው የለም፡፡ ግራ ገብቷቸው ዝንጆሮዋን ቤት ውስጥ አስቀምጠው መነጋገር ጀመሩ፡፡ ናትናኤል "ምናልባት ቆይተንባቸው ሊፈልጉን ወጥተው ይሆናል ስለዚህ ወደ ጫካ እንሂድ" አለ፡፡

ዘምዘምም በሃሳቡ ተስማምታ እየሔዱ እያለ አባባ መርጊያን አገኟቸው፡፡ ዘምዘምም ለአባባ ሰላምታ ካቀረበች በኋላ የት ሄደው እነደሆነ ጠየቀቻቸው፡፡ አባባም የሆነውን ሁሉ ነገራት፡፡ ዘምዘምም ድንግጥ ብላ"የዝንጆሮዋ ልጅ ተሰብራ አግኝተናት እርስዎ ባስተማሩን መንገድ ጠግነን ወተት ሰጥተናት ነው የመጣነው" አለቻቸው፡፡ አባባም "ትንሿን ዝንጆሮ ለእናቷ መልሱ አለበለዚ ደቦጭ መሞቱ ነው" አሏቸው፡፡ እነሱም ዝንጆሮዋን ይዘው በመሄድ ዛፉ ስር አስቀመጧት፡፡ ከዚያም ራቅ አሉ፡፡ ዝንጆሮዋም ሰዎቹ በአካባቢው አለመኖራቸውን አይታ ደቦጭን አስቀምጣ ልጇን ይዛ ወደ ጫካው ገባች፡፡

አዳምጦ መናገር

ተግባር ፩

መምህር፡-

❖ ተማሪዎች በቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎች መሰረት ያሰፈሯቸውን ግምቶች ካዳመጡት ምንባብ ጋር መዛመዱን እንዲገመግሙ እድል ይስጧቸው፡፡

. ጥንድ ጥንድ በመሆን የአንዳቸውን ግምት ሌሎቹ እንዲገመግሙ ያድርጉ፡፡

. የሰጡት ግምት ከተደመጠው ሀሳብ ጋር ለተዛመደላቸው ተማሪዎች የማበረታቻ ቃላትን በመጠቀም ያበረታቷቸው፡፡

. በተማሪ መጽሐፉ ላይ የተሰጡትን የአዳምጦ መረዳት ጥያቄዎች ያሰሯቸው፡

. ተማሪዎች ከሰጡት ምላሽ በመነሳት እርማትም ይስጧቸው፡፡

. የማዳመጥ ችሎታችን የተሻለ ለማሳደግ የተለያዩ የተቀረጹ ንግግሮችን ወይም ታሪኮችን በመርጃ መሳሪያነት በመጠቀም የመማር ማስተማር ሂደቱን ይደግፉ፡፡

ተግባር ፪

መምህር፡-

- “ብልኋ ዝንጆሮ” በሚል ርዕስ የቀረበውን ምንባብ ደግመው ያንብቡላቸው።
- ሲያነቡላቸው ተማሪዎቹ ዋና ዋና ነጥቦችን እንዲፅፉ ትዕዛዝ ይስጧቸው።
- ከዚያም ያዳመጡትን ምንባብ አጠቃላይ ሐሳብ ተራ በተራ እየተነሱ እንዲናገሩ ያድረጉ።
- እርማትና ማበረታቻ ይስጧቸው።

ቃላት

ተግባር ፩

መምህር፡-

- ✓ የቃላትን ዐውዳዊ ፍቺ በተመለከተ አጭር ገለፃ ያድርጉላቸው።
- ✓ ምሳሌም ይስጧቸው።
- ✓ በተማሪ መጽሐፍ ትዕዛዝ ፩ ላይ ላሉት ቃላት ምንባቡን መሰረት በማድረግ ዐውዳዊ(አገባባዊ) ፍቺ እንዲሰጡ ያድርጉ።
- ✓ የሰጡትን ምላሽ ከጓደኞቻቸው ጋር እንዲተያዩና እርስ በርስ እንዲተራረሙ ያድርጉ።
- ✓ ዓይነ ስውር ተማሪዎች ካሉ ቃላቱ በቃል እየተነበበላቸው አገባባዊ ፍቺ እንዲሰጡ ያድርጉ። አካቶ ትምህርትን እንደ ሁኔታው ይተግብሩ፡
- ✓ ትክክለኛውን እርማት ይስጧቸው። የቤት ስራ ይስጧቸው።

የተግባር ፩ መልስ

ቃላት	አውዳዊ ፍቺ
1. ቅጠል	የረገፈ የዛፍ አካል
2. የሰፈሩ	የአካባቢው
3. ወላጆች	ቤተሰቦች (እናት እና አባቶች)
4. መደናገጥ	መርበትበት
5. ጫካ	ደን
6. ወተት	የላም ተዋፅኦ

(ሌሎች ተዛማጅ ፍቺዎችን ሊሰጡ ይችላሉ።)

ተግባር ፪

መምህር፡-

- ✓ በተማሪ መጽሐፍ በተግባር ፪ የተዘረዘሩ ቃላት የመነሻ ሆሄያትን በሌላ በመተካት ሌላ ቃል እንዲመሰርቱ ያድርጉ።
- ✓ ተግባሩን ለማቅለል ይመች ዘንድ የተለያዩ ምሳሌዎችን ይስጧቸው።
- ✓ ተማሪዎች በታዘዙት መልኩ እየሰሩ መሆናቸውን ለማረጋገጥ ተግባሩን ሲሰሩ እየተዘዋወሩ ይቃኟቸው።
- ✓ ሰርተው እንደጨረሱም የሰሩትን ሥራ ይዩላቸው። በሚከተለው መልኩ ማስተካከያ ይስጧቸው።

መልስ፡-

1. ጅብ	ልብ	2. በሬ	ክሬ/ብሬ	5. ግመል
3. ቀበሮ	ከበሮ	4. ጉሬዛ	ቃሬዛ	አመል

ተግባር ፫

መምህር፡-

- ✓ በተማሪ መጽሐፍ በተግባር ፫ የተቀመጡትን ምስሎች ከትክክለኛ መጠሪያቸው ጋር እንዲያዛምዱ ያድርጉ፡፡
- ✓ በክፍል ውስጥ አይነ ስውር ተማሪዎች ካሉ የምስሎቹን ሁኔታ በድምፅ ይንገሯቸውና ስማቸውን እንዲጠሩ ያድርጉ፡፡
- ✓ ተጨማሪ ምስሎችን በማሳዬት የምስሎችን ስም በደብተራቸው እየፃፉ የፅሀፈት ክህሎታቸው እንዲጎለብት ይገፏቸው፡፡

🕮ንባብ

ጦጣ

ተግባር ፩

መምህር፡-

- ❖ በተማሪ መጽሐፍ ላይ ያሉትን የቅድመ ንባብ ጥያቄዎች ያሰሯቸው፡፡
- ❖ ተማሪዎች ለሚሰጧቸው ምላሾች ማበረታቻ ይስጧቸው፡፡
- ❖ በተማሪዎች መጽሐፍ ላይ ያለውን ጦጣ የሚለውን ምንባብ ተማሪዎቹ እንዲያነቡ ያድርጓቸው፡፡
- ❖ በመጀመሪያ ምንባቡን በግላቸው በለሆሳስ እንዲያነቡ ካደረጉ በኋላ አንቀፁን ለተማሪዎች በማከፋፈል በክፍል ጓደኞቻቸው ፊት እንዲያነቡ ያድርጉ፡፡
- ❖ ተማሪዎች ሲያነቡ የሚከተሉትን ነጥቦች ከግምት እንዲያስገቡ ሰሌዳ ላይ ይፃፉላቸው፡

- ሲያነቡ የክፍል ጓደኞቻቸውን በዓይናቸው እንዲቃኙ፤
- የምንባቡን የሐሳብ ፍሰት እንዲጠብቁ፤
- የሚያነቡትን መፅሐፍ በተመጠነ ርቀት እንዲይዙ፤
- ምንባቡን በጣታቸው እንዳይጠቁሙ... ያድርጉ።

❖ በንባብ ጊዜ የሚሰሩ ጥያቄዎችን ምላሽ ይሰጡ ዘንድ ያበረታቷቸው።

❖ ተማሪዎች ጮጣ የሚለውን ምንባብ በታዘዘው መንገድ አንብበው ሲጨርሱ ከምንባቡ የተረዱትን ሐሳብ ለክፍል ጓደኞቻቸው እንዲናገሩ ያድርጉ።

አንብቦ መረዳት

❖ የአንብቦ መረዳት ጥያቄዎችን በምንባቡ መሰረት እንዲሰሩ ያበረታቷቸው።

❖ ለሰጡት ምላሽም እርማት ይስጧቸው።

የተግባር ፩ መልስ

4. ሐሰት
5. ሐሰት
6. ሐሰት

ቃላት

ተግባር ፩

- ተማሪዎች በመማሪያ መፅሃፋቸው ላይ ያሉትን በሰንጠረዡ ውስጥ ተዘበራርቀው የተቀመጡትን ፊደላት በመጠቀም ቃላትን እንዲመሰርቱ ይደግፏቸው።
- ምሳሌ በመስጠት ተግባሩን ተረድተው እንዲሰሩ ያድርጉ።
- በሚከተለው መልኩ እርማት ይስጧቸው።

የተዘበራረቁ ፊደላት	የተመሰረቱ ቃላት	
ድ ዝ ል ጣ ሮ ብ ን በ ሆ ጦ ዋ ር ላ ቀ ጅ ኩ ጀ ኔ ነ ዝ ያ ጭ አ ሳ	ጦጣ	አንበሳ
	ድኩላ	ዋልያ
	ዝንጀሮ	ቀበሮ
	ቀጭኔ	ነብር
	ድብ	ጅብ…

ተግባር ፪

መምህር፡-

- በተማሪ መፅሃፍ ውስጥ ተግባር ፪ ላይ የቀረቡትን ፊደላት በመጠቀም ሌሎች አዳዲስ ቃላትን እንዲመሰርቱ ይደግፏቸው።
- ሌሎች ተጨማሪ ተግባርም ይስጧቸው።
- ለሰጡት ምላሽም እርማት ይስጧቸው።
- ተጨማሪ የክፍልና የቤት ስራ ይስጧቸው።

የተግባር ፪ መልስ

ከ	ከበሮ፣ ከረሜላ፣ ከረቫት…
ቀ	ቀበሮ፣ ቀበሌ፣ ቀን
መ	መስኮት፣ መኪና፣ መፅሐፍ
አ	አባት፣ አሳ፣ አስኳል
ደ	ደሴት፣ ደብተር፣ ደርዘን

(ሌሎች ቃላትን እንዲመሰርቱ ያበረታቷቸው።)

አቀላጥፎ ማንበብ

መምህር፡-

- “ጦጣ” የሚለውን ምንባብ አቀላጥፈው እንዲያነቡ ይደግፏቸው።
- ተማሪዎች ሲያነቡ፡-
  - ደቂቃ በመመዝገብ ለውጣቸውን ይከታተሉ..
  - በሚከተለው ሰንጠረዥ መሰረት አቀላጥፎ ማንበቡን እንዲከውኑ ያስተባብሯቸው።

የመገምገሚያ መስፈርት		በመጀመሪያ ንባብ	በሁለተኛ ንባብ
ሀ.	በስህተት የተነበቡ ፊደላት ብዛት		
ለ.	ተነጥለው የተነበቡ ቃላት ብዛት		
ሐ.	በንባብ ጊዜ የተደገሙ ቃላት ብዛት		
መ.	ተገቢ እረፍት ያልተደረገባቸው ስርዓተ ነጥቦች ብዛት		
ድምር			

ጽሕፈት

ተግባር ፬

መምህር፡-

- በተማሪዎች መማሪያ መፅሃፍ ላይ በተቀመጠው ትዕዛዝ መሰረት የሚከተሉትን ዓረፍተ ነገሮች በሰሌዳው ላይ ይፃፉላቸውና ተማሪዎቹም ወደ ደብተራቸው በማስፈር ተገቢ ስርዓተ ነጥቦችን እንዲያሟሉ ያድርጉ፡
- ሲፅፉ በቅንፍ ውስጥ ያለው መልስ ስለሆነ ይለፉት

1. በግ ፀጉራማ የቤት እንስሳ ነው(።)
2. ንብ ማር ትሰራለች(።)
3. አህያ ለማዳ እንስሳ ነች(።)
4. ነብር የት አገር ይገኛል(?)
5. ምስጋናው ውሻ ሲጮህበት እናቴ ድረሽ ብሎ ጮኸ(!)

የማጠቃለያ ተግባር

ተግባር ፩

መምህር፡-

- በመማሪያ መፅሃፋቸው ላይ ከቀረቡ ልዩ ልዩ ተግባራት ውስጥ ፅሁፍን አንብበው የተጠየቁትን መመለስ ነው፤ይህንን ለማሰራት ፅሑፉን አንብበው መልሱን ከምክንያት ጋር እንዲሰጡ ማድረግ፡፡
- ሌሎች ልብ አንጠልጣይና አመራማሪ ታሪኮችን በመስጠት እንዲሰሩ ያድርጓቸው፡፡
- የልዩ ፍላጎት ተማሪዎችንም በአማከለ(በአካተተ) መንገድ ተግባራቱን ያሰሯቸው፡፡
- እርማት ይስጧቸው፡፡

ተግባር ፪

- በመማሪያ መፅሐፍ ላይ እንደተቀመጠው ተማሪዎች የተሌዩ ምንጮችን በማገናዘብ ስለ አንድ ቤት እንስሳ ባህርይ እና ሁኔታ ፅፈው ለክፍል ጓደኞቻቸው እንዲያነቡ ያበረታቷቸው፡፡

ተግባር ፫

መምህር፡-

- በመማሪያ መፅሃፍ በተግባር ፫ ላይ የቀረበውን ተግባር በትእዛዙ መሰረት እንዲሰሩ ያድርጉ፡፡

ዶሮ	ድኩላ	ድመት	ላም	የሜዳ አህያ
ሰጎን	በሬ	ቀበሮ	ዝሆን	በግ

የቤት እንስሳት	የዱር እንስሳት
ዶሮ	ቀበሮ
በሬ	ሰጎን
ድመት	ድኩላ
ላም	ዝሆን
በግ	የሜዳ አህያ

- እነዚህን ትግበራዎች ተማሪዎች እንዲተገብሩ በማድረግ የተማሪዎችን ክህሎት ይፈትሹ።
- ወደኋላ የቀሩ ተማሪዎች ካሉ በተለያዩ ተግባራት እንዲያዳብሩ እገዛ ያድርጉላቸው።

አማርኛ ቋንቋ(የመጀመሪያ) ሁለተኛ ክፍል አንደኛ መንፈቅ አመት መርኃ ትምህርት

ምዕራፍ አንድ፡- ልብስ (18 ክፍለጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡

- ያጸመጡትን ምንባብ አጠቃላይ ዓላብ ይለያሉ
- ከተሰጣቸው ጽሁፍ ውስጥ ዋናውን ሃሳብ ይለያሉ
- ስተሰመዱ ቃላት ፍቺ ይሰጣሉ
- ባለፈለት ሆሄ ቃላትን ያጣምራሉ ይነጥላሉ
- ሆሂያትን አቀናጀተው ይጽፋሉ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ያጸመጡትን ጽሁፍ አጠቃላይ ዓላብ ይለያሉ ➢ ከተሰጣቸው ጽሁፍ ውስጥ ዋናውን ዓላብ ይለያሉ ➢ ስተሰመዱ ቃላት ፍቺ ይሰጣሉ ➢ ባለፈለት ሆሄ ቃላትንያጣምራሉ ይነጥላሉ ➢ ሆሂያትን	➢ ማዳመጥና መናገር ➢ የንግግር ድምጽ ጥንቁቅ ➢ የትምርት ድምጽ ጥንቁቅ ➢ የቃላት ጥናት፦ የተሰመዱ ቃላት (ትምህርታዊ) ➢ ማንበብ፦ ፍጥነት፡ትክክልነት፡ አገላለጽ፡መረዳት ➢ የጽሀፈት ትክክለኝነት	መምህር የአሉን የትምህርት ርእስ ያስተዋውቁ፡ተማሪዎች ከሚያጠሙት ምንባብ ላይ የሚመልሱትን የተወሰኑ ጥያቄዎችን ፀጥቁር ሰሌዳው ላይ ይጻፉላቸው። መምህር የአሉን የትምህርት ርእስ ያስተዋውቁና በተሰመዱ ቃላት ላይ ውይይት ያደርጉ። መምህር ምንባቡን ደምጸትን ከፍ አደርገው ያንብብላቸው። ፀመጽፃፋቸው ላይ የሚገኙውን የአንብቦ መረዳት ጥያቄዎችን ያስሩ። ማጣመር እና መነጠል ተማሪዎች ፀቃል ውስጥ ያሉ ሆሂያትን በመነጣጠል ያንብቡ ። ፀጥጥት እንዲያዙ ያደርጉ።(መምህር ቃላትን በማጣመር እና ደምጸቶን ፀመነጣጠል ያሳዩአቸው) ተማሪዎች ቃላትን እና ቢቃሉ ውስጥ ያሉ ፊደሉችን ደምጻቸውን ከፍ	➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ ➢ አጭሳጭ ምላሽ ➢ ተማሪዎች ለሚያሳዩት አጭሳጭጥያቄ ፀተናጠል ምላሽ መስጠት ➢ ኢ-መደበኛ ቁጥጥር ➢ ምልከታ ➢ እይታዊ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
አቀናጅተው ይጽፋሉ	➢ ድምጾች	አደርጋው ይጥሩ መስተካከል ሀ. ማጥፋት ተማሪዎች ቃል ያሟጠጡና የመጀመሪያውን ሆሄ አጥፍተው እንዲሉ ያደርጉ ሲመጨመር ተማሪዎች ቃል ያሟጠጡና በመቀያየር ፊደል ወይም ድምጽ ይጨምሩ። ተማሪዎች ያሉመጡና ሆሄያቱን በመቀያየር ሌለ ቃል ይመስርቱ።(ሆሄ የተቀረጸባቸው ስእሎች፣ጭልሽ ካርድ፣ ባለቀለም ወረቀት፣ ቅርቃቅጽ፣ካርቶን ፣ ጥቁር ሰሌዳ ወዘተ. ይጠቀሙ) ጽሁፉን ማስናኘት መምህር በበኩል የቀረቡ ጽሁፎችን በአለሁን ጽሁፉ በማስናኘት ያንበሳሳቸው። ተማሪዎችም ስእላዊ ጽሁፉን በአሉን ከጽሁፉ ጋር እያዘመዱ ማንበብ ይለማመዱ።(ሆሄ የተቀረጸባቸው ስእሎች፣ጭልሽ ካርድ፣ ባለቀለም ወረቀት፣ ቅርቃቅጽ፣ካርቶን ፣ ጥቁር ሰሌዳ ወዘተ. ይጠቀሙ) የተሰመዱ ቃላት ለተሰመዱ ቃላት በፍጥነት ምላሽ የመስጠት አቅምን ለማዳበር ይለማመዱ። የቃላቱን አጠቃላይ ፍቺና አለውድ ውጪ ያለውን ይለዩ። የቃል ጽሀፈት መምህር ቃላትን በምልክት ይንገሩዋቸው ተማሪዎች በትክክል ይጽፉ።ተማሪዎች የሚያሟጠጡትን ቃላት በትክክል ይጽፉ	ውክልና ➢ ሚና ዘመተያየር ሃሳፉነት መውሰድ ➢ ማጠቃለያ ውጤት ➢ አተረጓጎ ➢ በልታዊ አተረጓጎ ➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		የግድግዳ ላይ ቃላት መምህር ቃላትን በመጻፍ በግድግዳ ላይ ይለጥፋላቸው። ተማሪዎች በግድግዳ ላይ የተለጠፈውን ቃል በመመልከት ከቅኖው ጋር ያነጻጽራሉ። ደጋግሞ ማንበብ ተማሪዎች ደጋግመው ያንብቡ ማለፊያ ከመሆኑ ፣ከፍጥኖታቸው እና ከቆራረጠ ይለማመዱ በለሱት የተማሪ ደጋግሞ ንባብ ተማሪዎች ከሚቀጥር ጽሁፎችን ለሱት ተደጋግቸው ያንብቡ፣ በድጋሚ ሞንባቡ የጠበቀ ፍጥነታቸው መሻሻሉን ለሌታቸውን በቻርት ላይ ይመመዝገብ ይከታተሉ ደምሽን ከሆነ ማቅመድ፣ ቃላት፣አረፍተ ነገር ስርሉተ ነጥብ አጫሪ ማሳደግ፣ መምህር ስለስርሉተ ነጥብ ጠቃሚታ በማልጽ ውይይት ያደርጉ፣ ምልክቶች እንዴት ስሚትን እና አጫሪያችን አጉልተው አንደሚገልጹ ያሳዩ። ተማሪዎችን ሞጥንድ ያበቀመሟቸውን ስርሉተ ነጥብ ያለፉት አጭር ጽሁፎ ይብሚቸው(ስራት ነጥብ፣የጥያቄ ምልክት) ከዝ ስርሉተ ነጥቦቹን የስወገዱ። ተማሪዎቹን በመቀያየር ደምጻቸውን ከፍ አድርገው ያንብቡ። መምህር እንዚህን ጥያቄዎች ይጠይቋቸው ያለ ስርሉተ ነጥብ ማንበብ ቀላል ነው ከሆድ? ለምን ይመስላችኃል ?የስርሉተ ነጥብ አገልግሎት ምን ይመስላችኃል ?ምን ይጠቅመናል? በመቀጠል በጥንድ ሆነው ስራት ነጥብ ያስገቡ።በመቀጠል ለክፍሉ ተማሪዎች ይጠቅሳሉ	

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		ደንቦን ከኖ ሲደርገው በሞንበብ ችዲረ ሙስሰ ይሰጡ ወይም ጽሁፉን በዋቁር ሰሌዳ ሳይ ፎሙሳፍ ተማሪዎች እየወጡ ስርኡተ ነገሰቶን ያስተምጡ። የቡድን ጽህፈት መምህር ምሳሌ ፎሰላጠት እና በማመቻቸት ተማሪዎች በቡድን ታረክ ይጽፉ.	

ምዕራፍ ሁለት ፡- ወቅቶች(15ከፍለ ጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- ጽሁፉን በማዳመጥ የተሰየውን ሃሳብ ያወጣሉ
- የምንባቡን ይዘት በቃላቸው ይናገራሉ
- ከወቅት ጋር ስተገናኙ ቃላት ፍቺ ይሰጣሉ
- ድምጾችን ያማሯራሉ ይነጥላሉ
- ባለ አራት ሬደል ተዘውታሪ ቃላትን ይጽፋሉ
- አራት ነጥብን ይለያሉ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልትና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ጽሁፉን በማዳመጥ ዋና ዓላዘ ይለያሉ ➢ የምንባቡን ይዘት በቃላቸው ይናገራሉ ➢ ለቃላት ፍቺ ይሰጣሉ ➢ ከምንባብ ለወጡ	➢ ማዳመጥና መናገር ➢ የንግግር ድምጽ ግንባታ ➢ የትዘምርት ድምጽ ግንባታ ➢ የቃላት ጥናት፡- የተሰመሩ ቃላት(ትምህርታዊ) የቃላት እደገት	መምህር ተማሪዎችን ስለርእሱ የቀደሙ እውቀታቸውን ዘመጠየቅ ያነቃቁየቸው። ከሚያዳምጡት ምንባብ የተወሰነውን ሃሳብ ይገነዝቸው ተማሪዎችም የሰሙትና የገለለውን ዓላዘ ያጋላሉ ።ተማሪዎች ከወቅት ጋር የተገናኙ ቃላትን ይለዩ(ምሳሌ፡- የሳምንቱ ቀናት፡የአመቱ ወራት፡ወቅቶች ከረምት፡ዘጋ፡መዘር...) ለአዘባቢ አየር ንብረት ትኩረት የተሰዋ ይሰጠው። ማዳመር እና መከወል ተማሪዎች በቃል ውስጥ ያሉ ፎኒያትን በመለማመል ያንዘቡ ። በዋጥት እንሊያው ያድርጉ።(መምህር ቃላትን በማዳመር እና ደምጾችን	➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቀ መጠየቅ ➢ አፋላዊ ምላሽ ➢ ተማሪዎች ስሚያሳዩት አፋላዊዋያቀ በተናጠል ምላሽ መስጠት

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልትና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
ጥያቄዎች ምላሽ ይሰጣሉ ➢ ደምጾችን ይናገራሉ ያሳያሉ ስሉትን ➢ ስሉትንሽ መንደር ይተርካሉ	➢ ማንበቡ- ቁጥጉት፣ትክክልኝነት፣አገላለጽ፣ መረዳት ➢ ጽህፈት- ትክክለኝነት ➢ ደምጹት	በመሳካከል ያሳያሉቸው) ተማሪዎች ቃላትን እና በቃሉ ውስጥ ያሉ ፎኒያትን በመለጠል ያንብቡ መለየትመለል ሀ. ማጥፈት ተማሪዎች ቃል ያሙጠና የመጀመሪያውን ሆሄ አጥፍተው እንዲሉ ያደርጉ ለ.መጨመር ተማርዎች ቃል ያሙጠና ከመቀያየር ፊደል ወይም ደምጽ ይጨምሩ። ተማሪዎች ያሉመጠና ሆሄያቱን በመቀያየር ሌለ ቃል ይመሰርቱ ።(ሆሄ የተቀረጸባቸው ስእሎች፣ፍላሽ ካርድ፣ ባለቀለም ወረቀት፣ ቅርቃቅጽ፣ካርቶን ፣ ጥቁር ስሌዳ ወዘት. ይጠቀሙ) የተለመዱ ቃላት ተማሪዎች ፎኖግኑት በአውድ ውስጥና ከአወድ ውጪ ለይተው አውቅና መለጠት። በቃል መጻፍ ተማሪዎች ቃላትን በማሉመጥ ተሳትን ለመጻፍ መከራ ያደርጋሉ የማይግዳ ቃላት፦ መምህር ቃላት ይጻፍላቸውና ለመርእኑት በማይግዳ ላይ ለጥፉላቸው። ደጋግሞ በቃል ማንበብ ተማሪዎች ደጋግመው ያንብቡ ችግሮመስለ ከመመሀሩ ፣ከባደናቻቸው እና ከጨተሰበ ይለጣቸው። በለኑት የተገደበ ደጋግሞ ንባብ ተማሪዎች ለሚጭር ጽሁፎችን ለኑት ተደጋግቸው ያንብቡ፣ ወድጋሚ በማንበብ የንባብ ፍጥነታቸው መሻሻሉን ለኒታቸውን በቻርት ላይ	➢ ኢ-መደበኛ ቁጥጥር ➢ ምልከታ ➢ አይታዊ ውክልና ➢ ሚና በመቀያየር ፕሳፈትት መውሰድ ➢ ማጠቃለያ ውጤት ➢ አቀራረብ ስልታዊ አቀራረብ ➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልትና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		በመመዘኛው ይዘታቸው :: ድምጽን ከፎኒ ማህደር፣ ቃላት፣አረፍተ ነገር የአረፍተ ነገር ስፋ እንድን አረፈተ ነገር ደጋግሞ ያንብቡ :: በዚህ ወቅት ለተለያዩ ቃላት ትኩረት ይስጡ:: ስርአተ ነጥብ አጣለጽ ማህደን፣ መምህር ለለስርአተ ነጥብ ጠቃሚታ በግልጽ ውይይት ያደርጉ፣አንዚህ ምልክቶች እንዲት ሰዎችን እንደሚገልጹና አጣለጽን እንደሚያሀድጉ ያሳዩ:: ተማሪዎችን በየንድ ያከተምጧቸውና ስርአተ ነጥብ ያለበት አሮር ጽሁፍ ይሰጧቸው(አራት ነጥብ፣የጥያቄ ምልክት) ከዛ ስርዓተ ነጥቦችን ያከወግሉ:: ተመሪዎቹ ይመቱያየር ድምጻቸውን ከፍ አደርገው ያንቡ:: መምህር እንዚህን ጥያቄዎች ይጠይቋቸው ያለ ስርአተ ነጥብ ማንበብ ቀላል ነው ከላደ? ለምን ይመስላችኋል ?የስርአተ ነጥብ አገልግሎት ምን ይመስላችኋል ?ምን ይጠቅመናል? በመቀጠል በየንድ ሆነው አራት ነጥብ ያስገቡ::ይመቀጠል ለክፍሉ ተማሪዎች በጠቅላላ ድምጽን ከፍ አደርገው በማንበብ ግብረ መልስ ይስጡ ወይም ጽሁፉን በጥቁር ሰሌዳ ላይ ይመጻፍ ተማሪዎች እየወጡ ስርአተ ነጥቦችን ያስቀምጡ:: የቡድን ጽሁፈት መምህር ምሳሌ በመስጠት እና በማመሳከት ተማሪዎች በቡድን ታሪክ ይጽፉ	

ምእራፍ ሰባት፦ ታሪክኽ (18 ክፍለጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ መጠናቀቅ በኋላ ተማሪዎች፦

- ያጸመጡት ምንባብ አጠቃላይ ሃሳብ ለይተው ታላቂ ዘርፍ ያቀርባሉ
- ካነበቡት ጽሁፍ መሰየ አጠቃላይ ሃሳቡን ይጽፋሉ
- በአረፍተነገር ውስጥ አራት ነጥብን ይጠቀማሉ
- ባለአራት ፊደል ተዘውታሪ ቃላትን ይጽፋሉ
- ቃልኢንን እና የጥያቄ ምልክትን ይጠቀማሉ

ብቃት	ይዘት	የመማር ብቃት እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ያጸመጡት ምንባብ ዋና ሃሳብ ለይተው ታላቂ ዘርፍ ያቀርባሉ ➢ ከጽሁፍ ውስጥ አጠቃይ ሃሳብ ይጽፋሉ ➢ ቃልኢንን እና የጥያቄ ምልክትን ይጠቀማሉ	➢ ማዳመጥና መናገር ➢ የንግግር ድምጽ ዋንጫ ➢ የትእምርት ድምጽ ዋንጫ ➢ የቃላት ጥናት፦ የተለነዱ ቃላት(ትምህርታዊ) ▪ የቃላት እደገት ▪ የስያሜ ዓላብ ➢ ማፍለቅና መረዳት ➢ ማንበብ፦ ጥሞነት፣ትክክልንነት፣አገ	መምህር ተማሪዎችን ስለርእሱ የቀደሙ እውቀታቸውን በመጠየቅ ያነቃቁዋቸው። ድምጹን ከፍ አደርገው ያንበቡ ተማሪዎች ይቃላቸው ዘገባ ያቅርቡ።መምህር ተማሪዎችን ስለርእሱ የቀደሙ እውቀታቸውን ይጠይቁ። ድምጸን ከፍ አደርገው ያንበቡ። ተማሪዎች በጽሁፍ አዋር መልስ ይሰጡ። መስተካከል ፦ መምህር ለተማሪዎች ቃላትን እንደሚጪምሩና እንደሚያጠፉ (በደምጽ እና ፊደላት) ይንገሩ። ሀ.ማዋቀሬት ተማሪዎች ቃል ያሙጡና የመጀመሪያውን ሆሄ አዋፍተው እንሳሉ ያደርጉ ሲመጪመር	➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ ➢ አጭሳ ምላሽ ➢ ተማሪዎች ሰሚያሰቡት አጭሳሮጥያቄ ይተናጠል ምላሽ መስጠት ➢ ኢ-መደበኛ ቁጥጥር ➢ ምልከታ ➢ እይታዊ ውክልና ➢ ሚና በመቀያየር ግላፊነት

ብቃት	ይዘት	የመማር ብቃት እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ባለራት ፊደል ተመውታሪ ቃላት ይጽሩሉ	ሳለጽ፣ መረላት ➢ ጽሀፈት፡- ትክለኛነት ➢ ደምጽት	ተማሪዎች ቃል ያሞጡና በመቀያየር ፊደል ወይም ደምጽ ይጨምሩ። ሐመላየወሞ ተማሪዎች ያለመጡና ሞሂያቱን በመቀያየር ሌለ ቃል ይመስርቱ። ማሞለት መምህር ቃላትን መስርተው ያሳዩ፣ እያንለንዱን ደምጽ ይጥሩ ከዚያም ደምጾቱን አሞሞረው ይጥሩ።(ደምጹን ከሆሄ አቀናጅተው ይጠቀሙ) ተማሪወችም ደምጾቱን መዋሪትና ማጣመር ይለማመዱ። (ሆሄ የተቀረጸባቸው ስአሎች፣ፍላሽ ካርድ፣ ባለቀለም ወረቀት፣ ቅርቃቅጽ፣ካርቶን ፣ ጥፍር ለለላ ወዘት. ይጠቀሙ) ጽሁቱን ማነናት መምህር በስእል የቀረቡ ጽሁፎችን ስእሉን ከጽሁፉ ጀማነናት ያንበሉላቸው።ቃል በመመልከት ከሞኛው ጋር ያሞሞዱ። ደጋግሞ በቃል ማንበብ ተማሪዎች ደጋግመው ያንበቡ ግዜያመለከ ከመመሀሩ ፣ከጓደኞቻቸው እና ከቤተሰብ ይሰማቸው ።ተማሪዎች ለሚዥር ጽሁፎችን ለለት ተደጋግቸው ያንበቡ፣ ፀድጋሚ ጀማንበብ የንበብ ፍጥነታቸው መሻሻሉን ለአታቸውን በቻርት ላይ ጀመመዝንብ ይከታተሉ ።	መውለድ ➢ ግጠቃለያ ውጤት ➢ አቀራረብ ➢ በልታዊ አቀራረብ ➢ የጽሁፍና የቃል ዋያቄ መጠየቅ

ብቃት	ይዘት	የመማር ብቃት እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		አረፍተነገር አነባበብ አንድን አረፍተነገር በተለያየ የአነባበብ ስልት ማንበብ፣በዚህ ጊዜ የተለያዩ ቃላትን ቃላ አደርጎ ማንበብ። ምስጋ ከሆነ ማነጫጫድ፣ ቃላት፣አረፍተ ነገር ስርአተ ነጥብ አንለጽ ማለደግ፣ መምህር ስለስርአተ ነጥብ ጠቃሚታ ወግልጽ ውይይት ያድደርጉ፣እነዚህ ምልክቶች እንዴት ስሜትን እንደሚገልጹና አንለጽን እንደሚያሳድጉ ያሳዩ። የቡድን ጽሁፈት መምህር ምሳሌ በመስጠት እና ወማመቻቸት ተማሪዎች በቡድን ታሪክ ይጸፉ።	

ምዕራፍ አራት ፡- የአትክልት ቦታ (18 ክፍለ ጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፣

- ያጸመጡት ምንባብ ዋናውን ሃሳብ ይለያሉ
- ካነበቡት ጽሁፍ ውስጥ ዋናውን ሃሳብ በጽሁፍ ይገልጻሉ
- ቃልአጋኖን እና የጥያቄ ምልክትን ይለያሉ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልትና መርጃመሳርያ	ምዘና
➢ ያጸመጡት ምንባብ ዋናውን ሃሳብ ይለያሉ ➢ ካነበቡት ጽሁፍ ውስጥ ዋናውን ሃሳብ በጽሁፍ ይገልጻሉ ➢ ቃልአጋኖን እና የጥያቄ ምልክትን ይለያሉ ➢ ከቃል ውስጥ ደምጾችን ይነጥላሉ ያጣምራሉ	➢ ማዳመጥና መናገር ➢ የንባብ ደምጽ ማንበቢ ➢ የትእምርት ደምጽ ማንበቢ ➢ የቃላት ጥናት፦ የተለመዱ ቃላት (ትምህርቲ - የቃላት እደገት ➢ ማጥለትና መሪዛት	መምህር ተማሪዎችን በስርጓሉ የቀደመ እውቀታቸውን በመጠየቅ ያነቃቁዋቸው። መምህር ምን እንደሚያዝላቸው የንገራቸው። የሚገመቱበት ቻርት ያዘጋጁ። ተማሪዎችም ከምንባቡ ያነቡትን መረጃ በቻርቱ ላይ ይመዝግቡ። ማጣመር እና መጎተል ተማሪዎች በቃል ውስጥ ያሉ ሆሂያትን በመነጣጠል ያንቡ ። በዮጥነት እንሊያነቡ ያደርጉ። (መምህር ቃላትን በማጣመር እና ደምጾችን በመነጣጠል ያሳይአቸው) ተማሪዎች ቃላትን እና በቃሉ ውስጥ ያሉ ሆሂያትን በመጎተል ያንቡ መለዩኳለል ሀ. ማጥፋት ተማሪዎች ቃል ያሳመጡና የመጀመሪያውን ሆሂ አጥፍተው እንሊሉ ያደርጉ ለ.መጨመር ተማሪዎች ቃል ያሳመጡና በመቀያየር ፊደል ወይም ደምጽ ይጨምሩ።	➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ ➢ አጠላላዊ ምላሽ ➢ ተማሪዎች ስሚያሳዩት አጠላላፕያቄ በተናጠል ምላሽ መስጠት ➢ አ-መደበኛ ቁጥጥር ➢ ምልከታ ➢ እይታዊ መክልና ➢ ሚና በመቀያየር ግላፊነት መውሰድ ➢ ማጠቃለያ ውጤት

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልትና መርጃመሳርያ	ምዘና
	➢ ግንዘብ፡ ፍጥነት፡ትክክልነ ት፡አሳሰር፡ መረጣት ➢ ጽሀፈት፡- ትክክለኝነት ➢ ደምጺት	ሐሙስየምሆም ተግሪምች ያለመጠና ሆኚያን በመቀያየር ስለ ቃል ይመስርቱ ግፍለት መምህር ቃላትን መዝርተው ያሳየ፡ እያንዳንዱን ደምጽ ይጥሩ ከዚያም ደምጾቹን አሙሪው ይጥሩ። (ደምጹን ከሆኒ አቀናጅተው ይጠቀሙ) ተግሪምችም ደምጾቹን መዋራትና ግግመር ይለማመዱ። (ሆኒ የተቀረጸባቸው በእሱች፡ዋላሽ ካርድ፡ ባለቀለም ወረቀት፡ ቅርቃቅጽ፡ካርቶን ፡ ጥፍር ለለ ወዘተ. ይጠቀሙ) ጽሁፉን ግንናት ተግሪምች በዘኢል የቀረቡ ጽሁፎችን ከጽሁፉ ግንናት ይለማመዱ ደጋግሞ ቢቃል ግንዘብ ተግሪምች ደጋግመው ያንዘቡ ግዜያመልክ ከመምህሩ ፡ከባደናቻቸው እና ከጨተሰበ ይለማቸው ። በለኑት የተገደበ ደጋግሞ ግባብ ተግሪምች አሚፍር ጽሁፎችን ለኑት ተደጎማቸው ያንዘቡ፡ በድጋሚ በማንዘብ የንዘብ ፍጥነታቸው መሻሻሉን ለኑታቸውን በቻርት ላይ በመመዝገብ ይከታተሉ አረፍተነገር አነባበብ አንደን አረፍተነገር በተለያ የአነባበብ ስልት ግንዘብ፤በዚህ ጊዜ የተለያዩ ቃላትን ጎላ አደርጎ ግንዘብ። ደምጹን ከሆኒ ግኑመድ፡ ቃላት፡አረፍተ ነገር በርእተ ነገግ	➢ አቀራረብ አቀራረብ ➢ ስልታዊ አቀራረብ ➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልትና መርጃመሳርያ	ምዘና
		እንለዩ ማሳደግ፡ መምህር ለለሰርኦት ነጥብ ጠቃሚታ በማልጽ ውይይት ያድደርጉ፡እነዚህ ምልክቶች እነዴት ስፔትን እንደሚገልጹና እንለዩን እንደሚያሳድጉ ያሳዩ። የቡድን ስህሌት መምህር ምሳሌ በመስጠት እና በማመቻቸት ተማሪምች በቡድን ታሪክ ይጽፉ	

ምዕራፍ አምስት ፦ የአካባቢ ንጽህና አጠባበቅ (18 ክፍለ ጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡

- ካአሳመጡት ምንባብ ለመጡ ቃላት ፍቺ ይሰጣሉ።
- ከምንባቡ ውስጥ ልዩ የሆነውን ሃሳብ ያውጣሉ።
- ቃልአጋኖን እና የጥያቄ ምልክትን ይለያሉ።
- በአጠላለፍ አረፍተነገሮች መጨረሻ አራትነጥብ ያስገባሉ።

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ካአሳመጡት ምንባብ ለመጡ ቃላት ፍቺ ይሰጣሉ ➢ ከጽሁፍውስጥ ልዩ የሆነውን ዝርዝር ሃሳብ ይለያሉ ➢ ቃልአጋኖን እና የጥያቄ ምልክትን ይለያሉ ➢ በአጠላ	➢ ማዳመጥና መናገር ➢ የንግግር ድምጽ ግንዛቤ ➢ የትዕምርት ድምጽ ግንዛቤ ➢ የቃላት ጥናት፦- የተሰመሩ ቃላት(ትምህርታ) - የቃላት እድገት - የስያሜ ሃሳብ ➢ ማዳበሪያና መረጃት ➢ ማንበብ፦	መምህር ተማሪዎችን ስለርእሱ የቀደመ እውቀታቸውን በመጠየቅ ያነቃቁየቸው።መምህር ምን እንደሚያዝናኑቸው ተማሪዎች የሚገምቱበት ቻርት ያዘጋጃ። ተማሪዎችም ከምንባቡ የተጉትን መረጃ በቻርቱ ላይ ይመዘግባሉ። ማዳመጥ እና መናገል ተማሪዎች በቃል ውስጥ ያሉ ሆሂያትን በመለማመል ያንብቡ ። በየጥንት እንሊያው ያደርጉ።(መምህር ቃላትን በማጣመር እና ድምጽያችን በመለማመል ያሳያሉቸው) ተማሪዎች ቃላትን እና በቃሉ ውስጥ ያሉ ሆሂያትን በመለማመል ያንብቡ። መለስተኛመል ሀ. ማጥፋት ተማሪዎች ቃል ያሙጡና የመጀመሪያውን ሆሄ አጥፍተው እንሊሉ	ደጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ . አጠላየ ምላሽ . ተማሪዎች ስሚያሳዩት አጠላየጥያቄ በተናጠል ምላሽ መስጠት ኢ-መደበኛ ቁጥጥር ምልከታ . እይታዊ ውክልና . ሚና በመቀያየር ሃሴፉነት መውሰድ . ማጠቃለያ ውጤት . አቀራረብ አቀራረብ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
አረፍተነገሮች መጨረሻ አራትነጥብ ያስገባሉ	ዋጋንት፡ትክክልንት፡አጣ ላለጽ፡መረጣት ➢ ጽሁፈት- ትክክልንት ➢ ደምጽት	ያደርጉ ስመጫወት ተማሪዎች ቃል ያሞጠሩና በመቀያየር ሬደል ወይም ደምጽ ይጨምሩ። ሐ.መለየወጥ ተማሪዎች ያላመጡና ሆሂያሉን በመቀያየር ሌላ ቃል ይመስርቱ ማዳበት መምህር ቃላትን መስርተው ያሳዩ፡ እያንዳንዱን ደምጽ ይጥሩ ከዚያም ደምጾቹን አጣምረው ይጥሩ።(ደምጽን ከሆሂ አቀናጅተው ይጠቀሙ) ተማሪወችም ደምጾችን መጥራትና ማዳመር ይለማመዱ። የቃል ጽሁፈት መምህር ከግድግዳ ላይ ቃላትን እያዩ ያንብቡ፤ ተማሪዎች አሞጠው በትክክል ይጻፉ(ሆሂ የተቀረጸባቸው ስዕሎች፡ፍላሽ ካርድ፡ ባለቀለም ወረቀት፡ ቅርቃቅጽ፡ካርቶን ፡ ጥቁር ሰሌዳ ወዘተ. ይጠቀሙ) ጽሁፉን ማስናት ተማሪዎች በዐይል የቀረቡ ጽሁፎችን ከጽሁፉ ማስናት ይለማመዱ ደጋግሞ ቆቃል ማንበብ ተማሪዎች ደጋግመው ያንቡ ችበረመልስ ከመመሀሩ ፡ከያደናቻችው እና ከሌሁለ ይለዩዋቸው ::ተማሪዎች በጊዜ የተማደለ አሚዊር ጽሁፎችን ያንቡ። የአረፍተ ነገር አዎበዓ አንድን አረፍተነገር በሁለየ የአንበዓ ስልት ማንበብ፡ጨረሀ ጊዜ	. ስልታዊ አቀራረብ .የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		የተሰያዩ ቃሎችን ጎላ አድርጎ ማንበብ። ደምጽን ከፎኒ ማለመድ፣ ቃላት፣አረፍተ ነገር ስርአተ ነጥብ አጫጭር ማብራሪያ፣ መምህር ስለሰርአተ ነጥብ ጠቃሚነት ወንጀል ውይይት ያድርጉ፣እነዚህ ምልክቶች አንዴት ሰሜትን እንደሚገልጹና አጫጭሩን አንደሚያነቡት ያሳዩ። የቡድን ስራዎች መምህር ያሳሌ በመስጠት እና በማመቻቸት ተማሪዎች በቡድን ታሪክ ይጽፉ	

አማርኛ ቋንቋ (የመጀመሪያ)ሁለተኛ ክፍል ሁለተኛ መንፈቅ ዓመት መርሐ ትምህርት

ምዕራፍ በደብት፡- ባህላዊ መብል (18 ክፍለ ጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ መጠናቀቅ በኋላ ተማሪዎች፡-

- ጽሁፍን አስምጠው ተዘውታሪ ቃላትን በመጠቀም አረፍተነገር ይመሰርታሉ
- ከሚነበበው ጽሁፍ ተዘውታሪ ቃላትን በመለየት ፍቺ ይሰጣሉ
- የጥያቄ ምልክትና ቃልአጋኖ ይጠቀማሉ
- ቃላትን ከመነሻ ትዋያቸው ጋር አዛረው ይጠራሉ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልት እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ጽሁፍን አስምጠው ታሪኩን ያደራጃሉ ➢ ከሚያዙት ጽሁፍ ውስጥ ተዘውታሪ ቃላትን ይመለያሉ ፍቺ ይሰጣሉ ➢ ቃልአጋኖ እና የጥያቄ ምልክት ይጠቀማሉ ➢ ቃላትን ከትደመ ትዋያ ጋር ይጠራሉ	➢ ማዳመጥና መናገር ➢ የንባብና ደምጽ ግንዛቤ ➢ የትዕምርት ደምጽ ግንዛቤ ➢ የቃላት ጥናት የተለመዱ ቃላት . የበም	መምህር ተማሪዎችን የቀደመ ስውቀታቸውን በመጠየቅ እንዲሳተፉ ያደርጉ። ጽሁፉን ደምጽን ከፍ በማደረግ ያንብቡ። ተማሪዎቹን በቡደን ያስቀምጡ።ይምስ አንድ ዓላብ ካለመጡት ጽሑፍ በደብተራቸው ላይ እንዲጽፉ ያደርጉ። በተጨማሪም ይተናጠል ካለመጡት ጽሁፍ የያዙትን ዓላብ በማየማት አዲር ጽሁፍ እንዲጽፉ ይጠይቋቸው። ማጣመርና መነጠል ተማሪዎች በቃል ውስጥ ያሉ ደምጾችን ይጥሩዚያም ‹‹ እነሱን በፍጥነት የዚች›› (መምህር ሰርቶ በማሳየት ደምጾችን በማናናት ትንንሽ ምእላዶችን ያማምሩ) እና ምእላዶችን ወይም ደምጾችን በመሳዚል ነባጥለው ያሳዩ። (በእል ደምጽ /ሸ/ ወይም የቃላት ካርድ ፡ ባሰቀለም ወረቀት፡ካርቶን፡ጥቁር ስሌት ወዘተ..) መለየት ተማሪዎች በተመሳሳይ ደምጽ የሚጀመሩ ወይም የሚጨርሱ ቃላትን	➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ ➢ አጭሳ ምላሽ ➢ ተማሪዎች ለሚያሳዩት አጭሳ ጥያቄ በተናጠል ምላሽ መስጠት ➢ ኢ-መደበኛ ቁጥጥር ➢ ምልከታ ➢ እይታዊ ውክልና ➢ ሚና በመቀያየር ሃሳራትት መውሰድ ➢ ማጠቃለያ ውጤት

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልት እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
	እህል ያታት እድገት ➢ ማፍሰቀ እና መረቱት ➢ ማንዘብ በትክክል፣ በፍጥነት እና በጥሩ አገላለጽ መረጃት ➢ ጽሀፈትሩ ትክክለናነት ➢ ደምሕት	ይለያያሉ ምት ለዜማ ተማሪምች ቤማ የሚስሙ የታላት ቤተሰቦችን ያዜጋጃሉ ታላት ምስረታ ተማሪምች ማፍሰት ይለማመዱ የተስመዱ ታላት መምህር ከጀሁፍ ውስዋ ተዘውታሪ ታላትን ይሰዩ።ተማሪምች ይሄው ተዘውታሪ የሆኑ ታላትን በፍጥነት መረጃትና ባዘክ ውስጥና ከአውድ ውጪ መለየት ይችላሉ የታል ጽሀፈት መምህር ሁለት በታል እየተዝበላቸው የሚጸፉ አረፍተነገሮችን ያዜጋጁ።(ተማሪምች አረፍተነገሮቹ ሲነበቡ ያሙባሉ) ከዚያም ለመጻፍ ይሞክራሉ። የማድግላ ላይ ታላት መምህር አጻጻስ ታላትን በዕርፐራዊ መረቱት በመጻፍ በማድግላ ላይ ይለጥፋለቸው።ተማሪምችም የተጻረሉቸውን በመመዳከት አጻጻስ ታትን ይማሪሉ። የሬደል አጸላቸ ዝማድት የታት ካርታ፣ቻርት፣ ታላት ፍሰጋ የመጽሄት ምላሽ ተማሪምች የንባብ አቅመን ለመገንባት ቤመጽሄት ማንቡነት ያድርጉ ጽሁፍን ማንናንት ተማሪምች ጽሁፍ ከሆሂያት ጋር ቤማነናንት ይረሉሉ።	➢ አቀራረብ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልት እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		በሂደት ማጠናቀቅ(የሂታዊ ትግበራ) ምርቱ ንፁህ፣የህብረት ንክኪ፣ የትብብር ንፁህ፣ ጥንደንፁህ ፣ ከሌላ ስው ጋር ማንፁህ እና የጽዮታ ንፁህን ማጠብ በስኡት የተገደበ ደጋግሞ ንክኪ ተግሪምች አሚሮር ጽሁፎችን ለስት ተደጋግቸው ያንብቡ፣ በድጋሚ በማጠብ የንክኪ ጥንታቸው መሻሸሉን ለስታቸውን በቻርት ላይ በመመዝንብ ይከታተሉ ቅርጥራጭ (ክሮልፋይ) ሀረግ በዓረግ ንክኪን መጠቀም ግመታ መምህር ተግሪምች ፍንሞችን አይተው ተባዙን እንዲሞቱ ያደርጉ ጥያቄ ለተግሪምች ጥያቄ የሚያቀጋጀበትን ግዜ ይሟችው እተቀያየሩ ደምጽን ከፍ ለደርጎ ማንበብ (መስተጋባራዊ የመከታ ንክኪ) መምህር አሚር ታሪክ ያዘጋጃ።ተግሪምች በቡድን የታሪኩን ክፍሎች ይከፋፈሉና ታሪኩን በማንበብ ይሳተፉ ። አንዱ ቡድን ደምጹን ከፍ ለደርጎ ሲያነብ የተቀረው ደግሞ ምናውን ሃሳብ ይሰጥ። ደጋግሞ ጽፅል ማንበብ ተግሪምች ደጋግመው ያንቡ ትበረመልስ ከመመሀሩ ፣ከያደናቻቸው እና ከሌተስብ ይለማቸው ።፤ በስኡት የተገደበ ንክኪ ተግሪምች አሚሮር ጽሁፎችን ደጋግመው ያንብቡ፣ ለስት	

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልት እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		ይያዝላቸው፡ የንባብ ፍጥነታቸው ለውጥ በቻርት ላይ ይመዝግቡ የአርቁተንበር ደጋግሞ ማንበብ፡- አንድ አረፍተነገር ይዝለ የማጠቃለያ ተግባራት ግጠታሳል ይሰግሙሉ እና ከጽሁፍ ያነቡትን ዋና ዋና መረጃዎችን ማየሃደን የሰግሙሉ፡ ስርአተ ነጥብ መምህር ስርአተ ነጥቦች የመገለጽ ችሎታቸው እንዲያደግ ስማንዝ በስርአተ ነጥብ ላይ ግልጽ ውይይት እንዲካሄድ ያደርጉ።ስርአተ ነጥቦች ለሀተየታግ አግባብ ሚናቸው ከፍተና መሆኑን አመለረው ይግለጹ፤ያሳዩ። የቡድን ክህሎት መምህር ስርአያ በመሆን ተግሪምች አንድ ተረክ በቡድን እንዲጽፉ ያመቻቹ።	

ምዕራፍ በክት-መልክም በምግባር (18 ክፍለ ጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች ፡-

- ካዳመጡት ጽሁፍ ውስጥ አዳዲስ ቃላትን በመጠቀም ከጠላ አረፍተነገር ይመሰርታሉ
- ከምንባቡ ስለጠቡ ቃላት እውነተኛ ፍቺ ይሰጣሉ
- ተመሳሳይ ትርጉ ያላቸውን ቃላት ይዘረዝራሉ
- በተገቢው ፍጥነት አጫጭር ታሪኮችን ያነባሉ
- የተሰጣቸውን ቃላት በትክክል ይጽፋሉ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ካዳመጡት ጽሁፍ ውስጥ አዳዲስ ቃላትን በመጠቀም ከጠላ አረፍተነገር ይመሰርታሉ ➢ ከምንባቡ ስለጠቡ ቃላት እውነተኛ ፍቺ ይሰጣሉ ➢ ተመሳሳይ ትርጉ ያላቸውን ቃላት	➢ ማዳመጥና መናገር ➢ የንባብ ደቃቅ ክህሎ ➢ የትዕምር ተ ድመቋ ክህሎ ➢ የቃላት ጥናት	መምህር በለርጋሉ የቀደመ እውቀታቸውን ተማሪዎችን በማሳተፍ ይጠይቁ። ጥቂት ቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎችን ይጠይቋቸው። ደምጽን ከፍ አደርገው ያንብቡ ። ተማሪዎችን በቡደን ያከፋፍሉ ። ካዳመጡት ጽሁፍ ውስጥ በደብተራቸው ላይ ቢያንስ አንድ ሃሳብ በመያዝ አጭር ጽሁፍ ይጻፉ። ምት ተማሪዎች ተመሳሳይ የቃላት ቤተሰቦችን በዘዋ ያንብቡ ቃላት ምክረቃ ተማሪዎች ቃላትን መጻፍ ይለማመዱ ከአንባቡ ጋር ማናናት ተማሪዎች ምስክቶቹን በማንበብ ከጽሁፉ ጋር ያናናቡ። ስሕተት፣ የቃላት ወይም የፊደላት/ደምጽ ካርድ፣ ባለቀለም ወረቀት ፣ቅርጻቅርጽ ካርቶን ፣ጥቁር ሰሌዳ	➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ ➢ አፋላዊ ምላሽ ➢ ተማሪዎች ለሚያሳዩት አፋላዊ ጥያቄ ይተናጠል ምላሽ መለጠት ➢ ኢ-መደበኛ ቁጥጥር ➢ ምልከታ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
ይለረዝራሉ ➢ በተሻለው ፍጥነት እርጋጭር ታሪክችን ያንበት የተሰጣቸውን ቃላት በትክክል ይጽፋሉ	ቃላት (ትምህርታዊ) - የስያሜ ጽንሰ ዓላብ ➢ ማዳበትና መረዳት ➢ መነበልና ማሳመር ➢ የማንበብ ፍጥነት ፣ትክክለናንት፣ እርሳስ፣ መረዳት ➢ በትክክል መጻፍ ➢ ድምጽትን የመግንበብ ችሎታ	በመጽ.) ይጠቀሙ። የማድማጫ ላይ ቃላት ተማሪዎች እያዳንዱ ቃላትን በቀርጥራጭ ወረቀት ላይ ይጽፉ፤ ለመርጃት በማድማጫ ላይ ይለጥፉ። የፊደል አሳጣል ማቀናጀር የቃላት ካርታ፣የስሜት ገጠታ፣ የቃላት አሰላ የተሰመጫ ቃላት በጣም ተሰመጫ ቃላትን በአውድ ውስጥ ከአዘጋጅ ውጪም ፍቺያቸውን በፍጥነት ይለዩ። በሂደት ማጠናቀት- ማሟያ፣ የሀዘረት ንባብ፣ የጥንድ ንባብ፣ የገለጫ ንባብ በለሱት የተገደበ ንባብ አንደን ምንባብ ለወት ይዞ ሁለት ጊዜ ማንበብ እና ለወጠውን በቻርት ላይ መመገበብ፤ ቀርጥራጭ (ከጭቅል) :- ተማሪዎች ሀረጋትን ይጠቀሙ። በርካታ እድሎችን ማቅረብ የቀደሙ እውቀታቸውን ማሳደግ መተገበይ ፍንጭ አይተው የሚገበው ምንባብ ስለምን እንደሆነ ይተነብያሉ ጥያቄ ለተማሪዎች ጥያቄ መመለሪያ ጊዜ ይሰጧቸው በታ ዘመተያያር ድምጽን ከቮ አድርጎ ማንበብ ተማሪዎች በሚገለጠው ታሪክ ላይ ተሳታፊ ይሁኑ (ስእሎች፣ የቃላት ወይም የፊደላት/ድምጾች ካርድ፣ ባለቀለም ወረቀት፣	➢ አይታዊ ውክልና ➢ ሚና በመተያር ሃሳፉንት መውሰድ ➢ ማጠቃለያ ውጤት ➢ አቀራረብ አቀራረብ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		ቅርጸቅርጽ፣ ካርቶን ፣ጥቁር ሰሌዳ ወዘተ.ይጠቀሙ) የቃል ጽሁፈት መምህር ለዕቱ ተራ አረፍተነገር በቃል ይመስረቱላቸው (ተማሪዎች ያሳሙ) በአረፍተነገር ውስጥ ያሉትን እያንዳንዱን ቃል በትክክል ይጻፋ። ተማሪዎች ያሳሙ።(ቃላት፡አረፍተነገር እና የማይገለ ቃላት) ከሚያሙ ቃላትን በትክክል ይጽፋሉ። ደጋግሞ በቃል ማንበብ ተማሪዎች ምንባቡን ደጋግመው ያንብቡ፡ ለንባብ ጊዜ ይሰጧቸው ለውጠን በቻርት ላይ ይጻፉ የአረፍተነገር አነባበብ ፦ አንድ አረፍ ተነገር ያንብቡ ደንጽን ከሆሄ ማሳመድ፡ ቃል ፡ አረፍተነገር በርእሱ ንግብ አንለጽን ማሳደግ፡መምህር ስለርእሱ ንግብ ተሰል በለ መልኩ ይግለጹላቸው በርእሱ ያለኒል በዚህ ግቢ ለተሰሙ ቃላት ትኩረት ይሰጡ የቡድን ጽህፈት መምህር ምሳሌ በመሆን እና ሙያግቻዎ በቡድን አሚነዋር ታሪክችን እንዲጽፉ ያድርጉ።	

ምዕራፍ በምንት ፡- የምንብ አዘገጃጀት (1ፀ ከፍለ ጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች ፡-

- **ካዳመጡት ምንባብ ጽሁፍ ውስጥ ዋናውን መልእክት ያደራጃሉ**
- **ካዳመጡት ምንባብ ሲያሳት ተመሳሳይ ፍቺ ይሰጣሉ**
- **ከምንባቡ ውስጥ ተራ አረፍተነገሮችን ይለያሉ**
- **ተመሳሳይ ቅጥያ ያላቸውን ቃላት ይዘረዝራሉ**
- **አጫጭር ታሪኮችን አቀላጥፈው ያነባሉ**

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶች እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ካዳመጡት ምንባብ ጽሁፍ ውስጥ ዋናውን መልእክት በቀለ ቅርጽ ያደራጃሉ ➢ ካዳመጡት ምንባብ ሲያሳት ተመሳሳይ ፍቺ ይሰጣሉ ➢ ከምንባቡ ውስጥ ተራ	➢ ማዳመጥና መናገር ➢ የንግግር ድምጽ ምንጩ ➢ የትዕምርተ ድመጽ ምንጩ ➢ የቃላት ጥናት	መምህር የጽሁፍ አደረጃጀት ሁሉንም ደረጃዎች ያሳየኣቸው። ጽሁፉን በቃል ያንብቡና ተማሪዎች የሂደት ግራፉን እንዲሞሉ ያድርጉ። ማዳመጥ እና መነጋል መምህር በምንባብ ውስጥ ያሉ ቅጥያ ያላቸውን ቃላት ይለዩ እና በመነጋልና በማዳመጥ ያሳዩኣቸው። ተማሪዎችም ከምንባቡ ውስጥ የወጡ ቅጥያ ያለቸውን ቃት አስታውሰው ይለያሉ። መለየት መምህር ዜመጨረሻ እና መጀመሪያ ላይ የሚመጡ ድምጾችን ዜመለየት ያሳዩ ። ምት	➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ ➢ አሳሳቂ ምላሽ ➢ ተማሪዎች ስሚያሳዩት አሳሳቂጥያቄ በተናጠል ምላሽ መስጠት ➢ አ-መደበኛ ቁጥጥር ➢ ምልከታ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶች እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
አረፍተነገሮችን ይለያ ➢ ተመሳሳይ ቅጥያ ያላቸውን ቃላት ይለያያሉ ➢ አሚሞር ታሪክን አቀላጥፈው ያነባሉ	የተለመዱ ቃላት (ትምህርታዊ) - የስያሜ ጽንሰ ሃሳብ ➢ ማቀናበሩና መረጃት ➢ መነጠልና ማጣመር ➢ የግንዘብ ፍጥነት ፡ትክክለኛነት፡አነ ላለጽ፡ መረጃት ➢ በትክክል መጻፍ ➢ ድምጹትን የመገንዘብ ችሎታ	ተማሪዎችተመሳሳይ የቃላት ቤተሰቦችን በጨማ ያንብቡ። የቃላት ምስረታ ተማሪዎች ቃላትን መጥራት ይለማመዳሉ። የሚደግፉ ላይ ቃላት ተማሪዎች አዳዲስ ቃላትን በቋርጥራጭ ወረቀት ላይ ይጻፉ ስመርኳት በማድግለ ላይ ይለጥፉ። ከስንዘብ ጋር ማናናት ተማሪዎች ምልክቶቹን በማንዘብ ከጽሁፉ ጋር ያናናኑ። ስእሉች፡ የቃላት ወይም የፊደላት/ድምጻች ካርድ፡ ባለቀለም ወረቀት ፡ቅርጻቅርጽ፡ካርቶን ፡ጥቁር ሰሌዳ ወዘተ.) ይጠቀሙ። በሚደት ማጠናቀቅ፡- ማሚቶ፡ የህፀረት ንባብ፡ የዋንድ ንፁብ፡ የሙታ ንባብ ደጋግሞ በታል ማንዘብ ተማሪዎች ምንባቡን ደጋግመው ያንብቡ፡ ለንባብ ጊዜ ይሰጧቸው ስመጡን ፎርት ላይ ይጻፉ ቁርጥራጭ (ክዋኔል) ፡ተማሪዎች ሀረጋትን ይጠቀሙ። መተንፀይ ፍጥሞ ሊይተው የሚገዘው ምንባብ ስለምን እንደሆነ ይተንብያሉ። ጥያቄ ለተማሪዎች ጥያቄ መመለሪያ ጊዜ ይሰጧቸው።	➢ እይታዊ ውክልና ➢ ሚና በመተያየር ግላፊነት መውሰድ ➢ ማጠቃለያ ውጤት ➢ አቀራረብ ➢ ስልታዊ አቀራረብ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶች እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		ቦታ በመቀያየር ድምጽን ከቅ አደርጎ ማንበብ ተማሪዎች ወሚነገረው ታሪክ ላይ ይሳተፋ። የተሰመሳዬ ቃላት ተማሪዎች የቃል ክፍሉችን ተጠቅመው አዳዲስ ቃላትን መጥራት ይሰማመሳሉ ወይም አዳዲስ ቃላትይመሰርታሉ ደጋግሞ ቆቃል ማንበብ ተማሪዎች ምንባብን ደጋግመው ያንብቡ፡መምህር፡ ገደኛ እና በተሰጠ ችሎ መልስ ይሰጧቸው በስት የተገደበ የቃል ንባብ ተማሪዎች አጭር ምንባብ በተደጋጋሚ ያንብቡ፡ንባባቸው ሲያሻሽሉ በስት ይሁን፡ የንባብ ፍጥነት እደገታቸውን በቻርት ላይ ይመዝግቡ አረጭተንጠር አነባብ :- አንድ አረፈረተንጠር ያንቡ በርከት ያለቢ በዚህ ችሎ ሉተለያዩ ቃላት ትኩረት ይሰጠ የመጽሄት ምላሽ ተማሪዎች ወንባብ በመጽሄት ዋንኑነት ድረጉ የጽሀፈት እደረጃጀት መምህር የቃላት ካርታ ያዘጋጀ ፡ስሜት ገላጭ ቻርትእና ቃላትን መረጠን ከተመሳሳይ ፍሮ ጋር በማጫመድ ያሳዩ። የቃል ጽሀፈት መምህር ለክት ተራ አረፍተ ነገር በቃል ይመሰረቱላቸው (ተማሪዎች ያጭጣሉ) በአረፍተንጠር ውስጥ ያሉትን እያንዳንዱን ቃል በትክክል	

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልቶች እና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		ይጽፋሉ። ተማሪዎች ያመጣሉ። (ቃላት፣አረፍተነገር እና የንድፍ ቃላት) ከዚያም ቃላትን በትክክል ይጽፋሉ። ግጠቃለያ ከልምምድ በኋላ ግጠቃለል እና ከጽሁፍ የወጣውን መረጃ ማሰመድ ሆዜን ከደምጽ ጋር ማዛመድ ፣ቃላት፣አረፍተነገር ስርአተ ነጥብ እንዴትን ማነደግ፣መምህር ስለስርአተ ነጥብ ቀለል ባለ መልኩ ይግለጹላቸው እንዲት ተቀባዋር እንደሚገለገል ያሳዩአቸው። የቡድን ክህሎት መምህር ምሳሌ በመሆን እና በማማቻቻ በቡድን ለማጥር ታሪክችን እንዲጽፉ ያድርጉ።	

ምዕራፍ ሰባት፡ ጂኢታል ቁስ (18 ክፍለጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- **ካጸዳጠት የምንባብ ጽሁፍ ውስጥ ዋናውን መልእክት ያደራጃሉ**
- **ካጸዳጠት ምንባብ ውስጥ ለወጡ ቃላት ተመሳሳይ ፍቺ ይሰጡ**
- **ሲቃላት አውዳዊ ፍቺ ይሰጣሉ**
- **ቃላትን ከትዮያዎች ጋር ያነሳሉ**
- **አረፍተነገር በትክክል ይጽፋሉ**

ብቃት	ይዘት	የመማር ስለቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ካጸዳጠት ምንባብ ጽሁፍ ውስጥ ዋናውን መልእክት ያደራጃሉ ➢ ካጸዳጠት ጽሁፍ ለወጡ ቃላት ተመሳሳይ ፍቺ ይሰጡ	➢ ማጸዳጠትና መናገር ➢ የንባብ ድምጽ ማንበቢ ➢ የትእምርተ ድመቋ ማንበቢ ➢ የቃላት ጥናት የተሰጠጡ ቃላት (ትምህርታዊ) - የስምጊ ጽንሰ ሃሳብ	መምህር ተማሪዎችን የቀደመ እወቀታቸውን ይቀስቅሱ። ተማሪዎች በጨድን ይቀመጡና ከጽሁፍ ውስጥ የተሰየው ክፍል ላይ ያተኩሩ።ከጽሁፉ ውስጥ የሚያነቡትን መረጃ ይመሉ። እያንዳንዱ ቡድን ግላቸን በመያዝ እርስ በእርስ የጎላ ይለዋወጡ። ተቃራኒ ቃላት መምህረ ተቃራኒ ፍቺ ያላቸውን ቃላት ይለዩ።የሚያጎሉ ቃላትን ይጨሉላቸውና በማደግለ ላይ ያጠልጥሉላቸው። ተማሪዎች ከተቃራኒ ፍቺያቸው ጋር ያዛምዱ።እንዲሁም ከአውዳዊ ፍቺያቸው ጋር ተዛውታሪ ቃላትን ከትዮያቸው ጋር ያዛምዱ። የቃላት ምክረታ መምህር ተማሪዎች ቃላትን መጻፍ ይለማመዱ በየቀር ሰሌዳ ላይ	➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ ➢ አፋላዊ ምላሽ ➢ ተማሪዎች ለሚያሳዩት አፋላዊ ጥያቄ በተናጠል ምላሽ መስጠት ➢ ኢ-መደበኛ ቁጥጥር ➢ ምልከታ ➢ እይታዊ ውክልና ➢ ሚና በመተያየር

ብቃት	ይዘት	የመማር ስለቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
➢ ለቃላት አውዳዊ ፍቺ ይሰጣሉ ➢ ቃላትን ከትርጓሜያቸው ጋር ያገናኛሉ ➢ አረፍተነገር በትክክል ይጽፋሉ	➢ ግቦችንና መረጃት ➢ መጎብኘትና ማጣመር ➢ ማንበብ ጥያንት ፣ትክክለናነት፣አገባብ ፤ መረጃት ➢ በትክክል መጻፍ ➢ ድምጸትን የመገንዘብ ችሎታ	ይጸፉለተቸው የተሰመሩ ቃላት ቃላትን በጥያንት ፎመረጃት በአውድ ውስጥ እና ከአውድ ውጪ ያላቸውን ፍቺ ይስጡ። የማይገባ ላይ ቃላት ተማሪዎች አስፈላጊ ቃላትን በቁርጥራጭ ወረቀት ላይ ይጸፉ ለመርጃነት በማይገባ ላይ ይለጥፉ ተማሪዎች ቃላትን ማናለት ይለማመዱ (በእሱች፣ የቃላት ወይም የፊደላት/ድምጽች ካርድ፣ ባለቀለም ወረቀት ፣ቅርጽችርጽ፣ካርቶን ፣ጥቁር ለሌላ ወዘተ.) ይጠቀሙ። ከአገባቡ ጋር ማገናኘት ተማሪዎች ምልእክቶቹን በማንበብ ከጽሁፉጋር ያገናኙ። ፀሂይት ማጠናቀት ማሚቶ፣ የሁለት ንባብ፣ የጥንድ ንባብ፣ የዝምታ ንባብ ፀለት የተገደበ ንባብ አንደን ምንባብ ለሁት ይፆ ሁለት ጊዜ ማንበብ እና ለውጡን ፀቻርት ላይ መመዝገብ፤ ቁርጥራጭ (ክፍልፋይ) ተማሪዎች ሀረጋትን ይጠቀሙ። የመጽሄት ምላሽ ተማሪዎች በንባብ በመጽሄት ማንኑት ይረጉ። የተለያዩ አማራጮችን ይጠቀሙ	ሃሳፊነት መውሰድ ➢ ግጠቃለያ ውጤት ➢ አቀራረብ አቀራረብ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስለቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		የጽሁፉት አደረጃጀት መምህር የቃላት ካርታ ያዘጋጃ ፡በሚት ንላው ቻርትአና ቃላትን መፈለግ ከተመሳሳይ ዋቺ ጋር በማነጻጸድ ያሳዩ ጥያቄ ስተማሪዎች ጥያቄ መመስረቻ ጊዜ ይስጢቸው ደጋግሞ በቃል ማንበብ ተማሪዎች ምንባብን ደጋግመው ያንብቡ፡ ስንባብ ጊዜ ይስጢቸው ስውጤን በቻርት ላይ ይጽፉ። በርስት ንጥብ አንሰጽን ማነደግ፡መመህር ስስርስት ንጥብ ቀስል በስ መልኩ ይገስጹስቸው እንዲት ተቀላጥፎ አንደሚነበብ ያሳየአቸው በስስት የተገደበ ንባብ አንደን ምንባብ ስወት ይዶ ሁስት ጊዜ ማንበብ እና ስውጤን በቻርት ላይ መመዝንብ አረጥተንር አንበብ አንድ አረፈተ ነገር ያንቡ። በርስት ያለጊዜ በጂህ ግዜ ስተስያዩ ቃላት ትኩረት ይስጡ የቃል ጽሁፈት መምህር ስወት ተራ አረጥተንር በቃል ይመስረቱስቸው(ተማሪዎች ያመሙ) በአረጥተንር ውስጥ ያሉትን አያንዳንዱን ቃል በትክክል ይጻፋ።(ቃላት፡አረጥተንር እና የማይግሩ ቃላት) ከዚያም ቃላትን በትክክል ይጽፋሉ።	

ብቃት	ይዘት	የመማር ስለቶችና መርጃ መሳሪያ	ምዘና
		ግጠማለያ ከልምምድ በኋላ ግጠማለል እና ከጽሁፍ የወጣውን መረጃ ማፋመድ ሆኔን ከደምጽ ጋር ማፋመድ ፡ቃላት፡አረፍተነገር የመጽሄት ምላሽ መምህር በሦስቱ በፍሬል ውስጥ ከሚያስናውኑት ተግባር ሁለቱን እንዲመዘግቡ ያድርጉ። ተግሪምቸ ባለፈው ክፍለጊዜ የተማሩትን እንዲያቀርቡ ያድርጉ።(በመጽሄት ንባብ ይጥናኑ)	

ምዕራፍ አስር፡ የሉር እንስሳት (18 ክፍለ ጊዜ)

የሚጠበቀው ውጤት

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- **ካዳመጡት ምንባብ ዋናውን መልእክት በጽሁፍ ዘግበ ያቅርባሉ።**
- **የምንባቡን ፃሳብ ከተጨባጭ ህይወታቸው ጋር ያዛምዳሉ።**
- **ቃለአጋኖ እና የጥያቄ መምልክት ይጠቀማሉ።**
- **አቀላጥፈው ያነባሉ።**
- **ለደረጃቸው የሚመጥን አረፍተነገር ይጽፋሉ።**

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልት እና መርጃ መሳርያ	ምዘና
➢ ካዳመጡት ምንባብ ዋናውን መልእክት በጽሁፍ ዘግበ ያቅርባሉ ➢ የምንባቡን ሃሳብ ከተጨባጭ ህይወታቸ	➢ ማዳመጥእና መናገር ➢ የንግግር ድምጽ ግንባቤ ➢ የትዕምርተድ መጽ ግንባቤ ➢ የቃላት ጥናት የተሰመዱ ቃላት	መምህር ተማሪዎችን የቀደመ እወቀታቸውን ይቀስቅሱ። በምንባቡ ውስጥ ስለሚገኝ አንድ እንስሳ አረፍተ ነገር ጽፈው ቆቃል ዘዳ ያደርጋሉ። ቦታ በመቀያየር መማከሰም መምህር ተማሪዎችን ፊደላትን በመጠቀም በማጥሩት፣ በመቀነስና በመቀያየር ያጫውቷቸው። ሀ.ማጥሩት ተማሪዎች የሰሙትን ቃል የመጀመሪያ ድምጽ አጥፍተው ያንቧቡ ለ መጨመር ተማሪዎች ያጫሩት ድምጽ ላይ ድምጽ ወይም ፊደል ይጨምሩ ሐ. መቀያየር ተማሪዎች ያደምጡና ሆሂያቱን ለድምጹን ያቀያይሩ ማዳበት መምህር ስርተው ያሳይ፣ቃላትን ያሳይ፣የተመረጡ ድምጾችን ይጥሩና ያጣምሩ. (ሆሄን ከደምጽ አቀናጅቶ መጠቀም) (በእሱት፣ የቃላት ወይም የፊደላት/ደምጾች ካርድ፣ ግልቀለም ወረቀት ፣ቅርጸቅርጽ፣ካርቶን ፣ጥቁር ሰሌዳ ጠቁት.)	➢ የጽሁፍና የቃል ጥያቄ መጠየቅ ➢ አጭሳጭ ምላሽ ➢ ተማሪዎች ለሚያሳዩት አጭሳጭ ጥያቄ ፀተናጠል ምላሽ መስጠት ➢ ኢ-መደበኛ ቁጥጥር ➢ ምልከታ

ብቃት	ይዘት	የመማር ስልት እና መርጃ መሳርያ	ምዘና
ው ጋር ያዛምዳሉ ➢ ቃለጉጋና እና የፐያቀ መምልክት ይጠቀማሉ ➢ አቀላዋፈው ያነባሉ ለደረጃቸው የሚመጥን አረፍተነገር ይጽፋሉ	(ትምህርታዊ) የስያሜ ጽንሰ ሃሳብ ➢ ማዳለትና መረዳት ➢ መነጠልና ማጣመር ➢ የማንበብ ፍጥነት ፣ትክክለናነት፣እጣ ባለጽ፣መረዳት ➢ በትክክል መጻፍ ➢ ደምጾችን የመገንዘብ ችሎታ	ጽሁፉን ማነናንት ተማሪዎች ማዳለት ይለማመዳሉ ደጋግሞ በቃል ማንበብ ተማሪዎች ምንባቡን ደጋግመው ያንብቡ፣ ችግረመልስ በመምህር ፣ በባደና እና በዜተባቡ ይለማመዱ በለሉት የተገደበ ንባብ አንደን ምንባብ ሰዉት ይሆ ዙተደጋጋሚ ማንበብ እና ለወጡን ፎቻት ላይ መመጠብ አረፍተነገር አነባበብ ፦ እንድ አረፈተ ነገር በተለያየ መንገድ ያንብቡ። በዜህ ጊዜ የተለያዩ ደምጾችን ጎላ አደርገው ያንብቡ። በርእተ ነጥብ አማለጀን ማላደግ፣መምህር ስለበርእተ ነጥብ ቀለል በለ መልኩ ይገለጹለቸው እንዴት ተቀላጥፎ እንደሚነበብም ያሳዩአቸው የመጽሄት ምነኽ መምህር በየለተቱ ዜሰናል ውስጥ ለሚያስናውኑት ተግባራት ሁሉን እንዲመዘግቡ ያድርጉ። ተማሪዎች ባለፈው ከፍለጊዜ የተማሩትን እንዲያቀርቡ ያድርጉ።(በመጽሄት ንባብ ይወያዩ)	➢ እይታዊውክልና ➢ ሚና በመቀያየር ሃላፊነት መውሰድ ➢ ማጠቃለያ ውጤት ➢ አቀራረብ አቀራረብ